

Literārais žurnāls

Cēsu Valsts ģimnāzija

2018./2019.

Foto: Jana Čglīte (11.a)

Literārā žurnāla autori

Marta Kļaviņa
4.lpp.

Trīne Žagare
5., 8., 32.-34.lpp.

Agris Ratniks
6.lpp.

Ilze Kampenusa
7.lpp.

Dāvis Zvejnieks
8.lpp.

Nauris Šodnaks
11.lpp.

Katrīna Anna Pelša
12.lpp.

Matīss Zaļaiskalns
13.lpp.

Šarlote Luīze Odziņa
14.lpp.

Literārā žurnāla autori

Kristiāns Potašovs
16.lpp.

Emīlija Kate
Tomsone
17.-22.lpp.

Sofija Novicka
23.-26.lpp.

Dārta Amantova
38.lpp.

Kate Anete Jansone
39.lpp.

Evelīna Glaudiņa
40.lpp.

Saturs

1. Literārā žurnāla autori	1.lpp
2. Latvijai – 100	
Kļaviņa Marta „Dod man spēku”: zīmējums	4.lpp.
Žagare Trīne „Latvijas valsts svētkus..”: pārdomas pēc koncerta	5.lpp.
Ratniks Agris „Šajā nedēļas nogalē..”: runa svētku koncertā	6.lpp.
3. Mūs vieno Latvijas svētais vārds : Vidzemes 8.Patriotiskā dzejas konkurss uzvarētāju darbi	
Kampenusa Ilze „Aiz daudzām zilām, baltām jūrām”: dzejolis	7.lpp.
Zvejnieks Dāvis Helmutis „Mana brīva, mana Latvija”: dzejolis	8.lpp.
Žagare Trīne „Ostas dziesmā pamirst..”: dzejolis	8.lpp.
4.100 lasītāji un 100 grāmatas Latvijai	9.lpp.
5. Ko es vēlētos pateikt saviem vecākiem : Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas organizēts eseju konkurss	
Šodnaks Nauris „Vecāki ir svarīgākie..” : eseja	11.lpp.
Pelša Anna Katrīna „Man ir ļoti noveicies..” : eseja	12.lpp.
Zaļaiskalns Matīss „Es jeb klavieres..” : eseja	13.lpp.
Odziņa Šarlote Luīze „Es eju pa sidraba ceļu..” : eseja	14.lpp.
6. Dizaina stāsti ziedonī	15.lpp.
Potašovs Kristiāns „Vakars tuvojas” : dzejolis	16.lpp.
Tomsone Emīlija Kate „Imantu Ziedoni lasot” : dzejoļi un zīmējumi	17.lpp.
Novicka Sofija „Imantu Ziedoni lasot” : esejas, foto	23.lpp.
„Aspazijas dzeju lasot” : 11.b1 klases zīmējumi	27.lpp.
Žagare Trīne „Pasaule bez drukātām grāmatām” : eseja	32.lpp.
7. Tikšanās ar dzejnieci Ingu Gaili	35.lpp.
8. Latvijas „Skolas soma”	37.lpp.
Amantova Dārta „Benjamiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam” : recenzija	38.lpp.
Jansone Kate Anete „Benjamiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam” : recenzija	39.lpp.
Glaudiņa Evelīna „Cīrulīši” : recenzija	40.lpp.
Atziņas pēc filmas „Homo Novus” noskatīšanās	41.lpp.

Autore: Marta Kļaviņa 11.b1 klase

Trīne Žagare (12.b1)

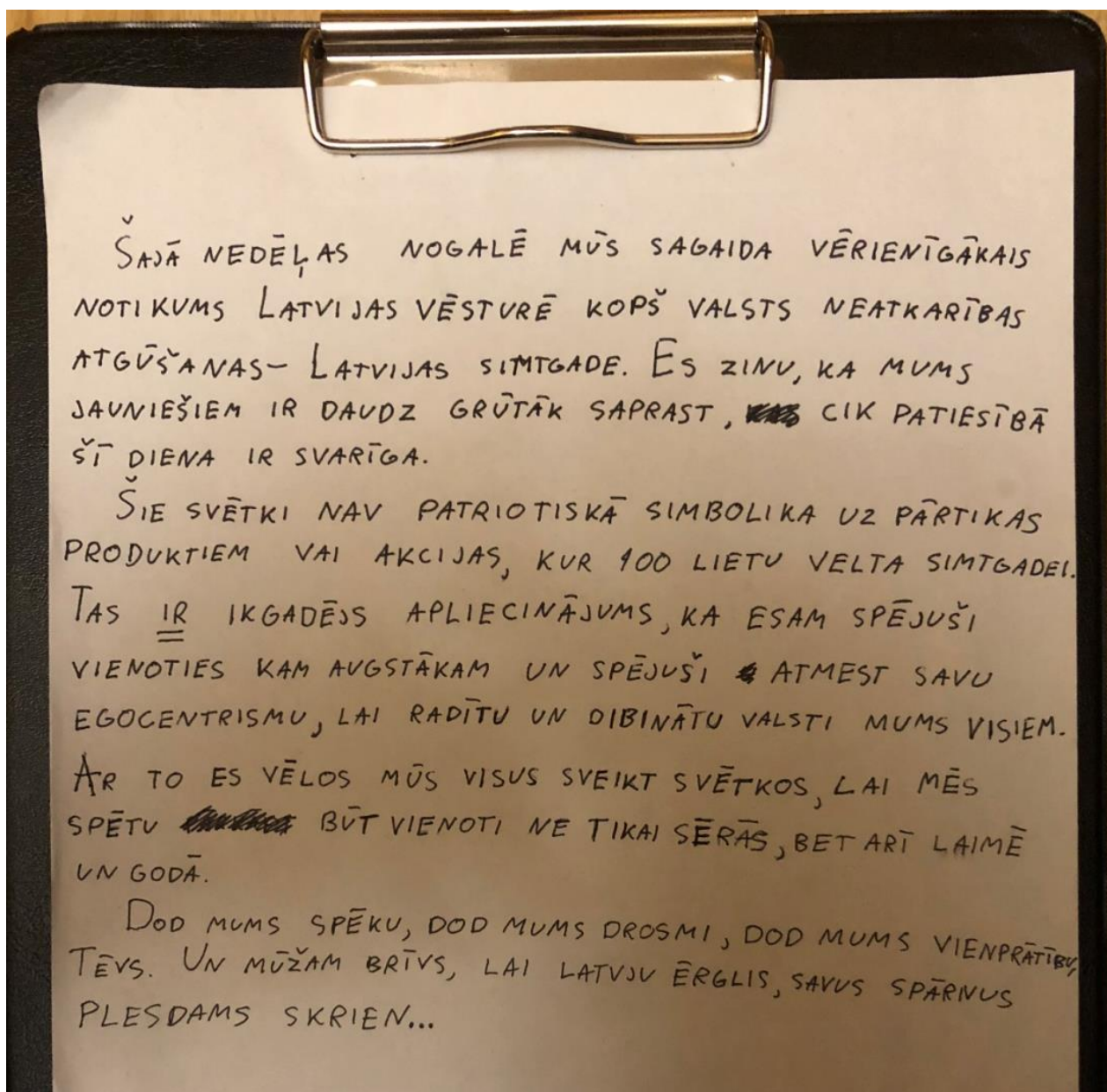
Latvijas Valsts svētkus skolā ar svinīgu koncertu "Mana zeme" atzīmējām 15. novembra pēcpusdienā. Šoreiz mūsu koncerta galvenais ceļinieks un ceļabiedrs bija mazā Līva, kurai visi kopā ar savām sajūtām zīmējām mūsu valsti, mūsu kopīgo Latviju, piepildītu skolas kora, ansambļa, solistes Ances izpildītām latviešu autoru dziesmām, radošās grupas runātām dzejas rindām, TDK „Kande” izvētām dejām.

Vārdā "valsts" mīt spēks, taču tas sirdī nerada mīluma izjūtu. Skan tā nedaudz atsvešināti, tā neaizsniedzami. Varbūt tādēļ tautas folklorā, dzejā, runājot par Latviju, tiek teikts „tēvzeme” vai „dzimtene”. Ikdienā biežāk sakām - mājas. Mīļi saucam Latviju arī par mūsu māti, māmuliņu. Rakstniece Māra Zālīte savā dzejā un prozā par Latviju vienmēr izteikusies kā tās bērns. Ar bērna acīm ieraugāma pavisam citāda dabas seja: gadalaiku mainība, upju, mežu, jūras, purvu un pļavu, visu dzīvnieku un cilvēku skaistums. Līva mums visiem pavēra durvis uz šo, kādam aizmirsto, kādam vēl mīļo un tuvo bērna domu skaidrības, prieka un pavasarīgas saules pasauli. Visi esam Latvijas bērni, svarīgi nezaudēt šo apziņu par dzimto zemi kā mūsu radītāju. Kā avota sākumpunktu. Lai kur aizvītos ūdeņi, lai kādas pietekas pievienotos, te ir mūsu izteka. Bez mums šeit lazdas neziedēs, nosals pekaiņiem pekas un Ziemassvētki neatnāks, pasaulīt, tādas būs sekas.

Koncertā izskanējušās dzejas rindās „Reiz cēlās Dzintarzemes pirmais krīvs/ Un dedza svētuguni pie ozola,/ Caur sauli, darbu atskanēja vārds/ Kāds pirmo reizi teica - Latvija.” šķiet ietverta visa tautas un vēstures būtība. Tie ir vārdi, kas dod spēku un rada izjūtu, ka mums mūžīgi ir un būs dižena un stipra aizmugure, ka mēs paši tādi esam. Mazās Līvas Latviju, tāpat kā ikkatram no mums, jau kopš dzimšanas radījuši vecāki, tuvinieki, katrs ceļā satiktais cilvēks, ar savu otu skicēdami līnijas, latvju tautas un zemes apveidus. Reizēm vajag tikai kādu, kurš iedod vajadzīgās krāsas un ļauj izkrāsot jau izveidoto bildi mūsos. Katrs ar savām krāsām, padarot tās košākas Māras Zālītes, Jāņa Lūsēna, citu latviešu autoru, mākslinieku sajūtām, vārdiem, melodijām, kopīgi izkrāsojām Līvas Latviju.

Pavadījām pēcpusdienu mierā un domās, kā krustcelēs starp pagājušo un atnākošo laiku, ieelpojot pirms lielās svētku svinēšanas ģimenes, draugu lokā, kas gaidāma. Uz brīdi esot divatā ar savām izjūtām par māti, māmuliņu Latviju.

Avots: cvg.edu.lv

Cēsu Valsts ģimnāzijas skolēnu domes vadītāja Agra Ratnika runa
skolas valsts svētku koncertā „Latvijai-100”

„Mūs vieno Latvijas svētais vārds”
Vidzemes 8.Patriotiskā dzejas konkurss uzvarētāju darbi
Literatūras skolotāja Sandra Nagle

Ilze Kampenusa (9.b)

Aiz daudzām zilām, baltām jūrām,
Aiz augstiem kalniem, kas debesīs duras,
Maza, bet tomēr liela
Stāv mūsu skaistā Latvija

Ar zaļiem ozollapu svārkiem,
Dzeltenu rapšu ziedu blūzi,
Vesti no priežu galotnēm,
Saktām ar dzintara actiņām.

Lūpas, Zemgales magoņu ziedi,
Lielās, sārtās ziedlapas
Tur mūsu Latvijai par godu
Sirpjus pret debesīm augstu ceļ.

Acis, Latgales dzidrie ezeri,
Veras ar garām smilgu skropstām.
Tur latvieši citādā mēlē smeļ
Un par Latviju dziesmas dzied.

Mati, Kurzemes krasta stīpa,
Šūpojas lielajiem viļņiem līdzi.
Bet savus matus latvieši
Ventas skaļajā rūkoņā mērc.

Deguns, Vidzemes Gaiziņa smaile,
Raibumiem caur caurēm noklāts.
Tur Gauja kā odze lokās
Un sargā Latvijas vidukli.

Dāvis Helmutš Zvejnieks (12.a)

Mana brīva, mana Latvija

Kur tu slēpies,
Kur tu čuksti,
Mana dārgā nezināmā.

Aiz lieliem vārdiem,
Kas mūžībā bij tīti,
Slēpti un paredzēti,
Mocīti un skrāpēti,
Mūžīgi skanēdami.

Tie tēloja
Tos spēcīgos, varenos,
Kas sāpes
Vairs neredz.

Bet tu, tu tās rādīji,
Jūrai skanot,
Vēja spēkam svilpojot,
Saucam savu vārdu.

Kad no tālienēm un tuvumiem devāmies
Tev blakus stāvēt,
Šos vārdus kaut
Vienreiz, divreiz teikt,
Tas mainīja visu.

Tu
Kļuvi atkal redzama.
Mana laime,
Mana brīve,
Mana Latvija.

Trīne Žagare (12.b1)

Ostas dziesmā pamirst,
Jūrā braucēji ir nometuši tauvas, piesmēluši riekšas,
Pilnas stikliņiem un oļiem, simtu gadu gludinātiem.

Un bērni apklust raudāt,
Lietus pilieni pa ūdens notekām šļūc lejup,
Visi cilvēki, kas tavi pavalstnieki, Latvija,
Tie kopā saplūduši, strautus padarot par upēm.
Viņus vieno sarkanbalti brūnais zemes aromāts,
Putekļi, uz lūpām gaistošie un
Dvēseles tālos pakšņos ierakstītais svētais vietas vārds.

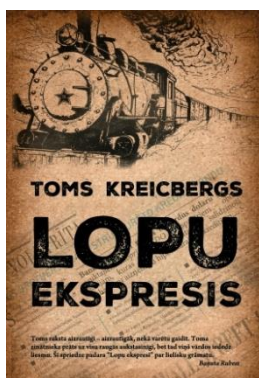
Grāmatu izlasot, novērtēju savas attiecības ar savu mammu un vecomammu. Romāns sniedz citu skatu uz ģimeniskajām attiecībām. Rodas pārdomas par savu bērnību, liek novērtēt cilvēkus, kas mums ir apkārt.

Sižetam bija aizraujoši sekot līdz mātes veselības stāvoklim, kā tas pasliktinājās un kā citi uz to reaģēja. Interesanti bija sekot līdz meitas dzīvei skolā un kā viņa reaģē uz padomju varas režīmu, un kā viņa tiek ietekmēta pret varu no vecākiem un skolotāja. Interesants, aizraujošs sižets, viegla valoda.

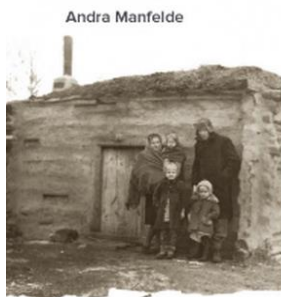
Autore ļoti prasmīgi parāda, kāda cilvēku nevienlīdzība pastāvēja Ulmaņlaikos, lai arī tie tika uzskatīti par Latvijas „treknajiem, labajiem” gadiem, cik ļoti daudz tika slēpts un noklusēts. Autore ataino cilvēku bailes atšķirties un neatbilst tā brīža „normām”. Dzīve un tajā notiekošais ir atainots skarbi un svešādi un reizē neizprotami.

Romānā risinātas būtiskas tēmas – par salauztām attiecībām, stereotipiem, kas aktuālas arī mūsdienās. Ļoti viegli un ātri var izlasīt, lai gan notikumi ir jāliek kopā kā puzzle gabaliņi.

Grāmatā ir savienota divu paaudžu dzīve, var uzzināt gan par latviešu jaunieša dzīvi ASV, gan par dzīvi izsūtījumā. Tajā ir lasāmi vēstures fakti, taču ne tik daudz, lai būtu grūti lasīt.

Grāmatā ir saprotama valoda, kaut liela daļa darbības notiek bankā, kur tiek lietota sarežģīta leksika. Ir citādāks skatījums uz dzīvi trimdā, salīdzinājumā ar citām trimdas grāmatām. Ieguvu atziņu, ka visi cilvēki var būt labi aktieri no tā iegūstot labumu sev.

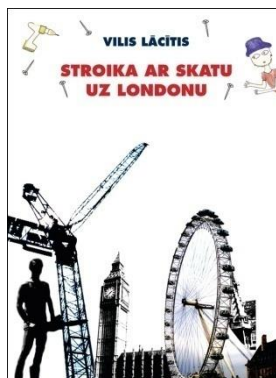
ZEMNĪCAS BĒRNI

Lielisks veids, lai vairāk iemācītos par Latvijas vēsturi, cilvēku pārdzīvojumiem Sibīrijā un izdzīvošanu briesmīgos apstākļos bez naudas, pajumtes un ēdiena. Ļauj cilvēkiem novērtēt un saprast mūsdienu dzīves vērtības, priecāties par mazumiņu. „Dvēsele mīt asinīs”.

Labs vēstures materiāls. Šī grāmata liek uz savas ādas izjust tā laika briesmīgos apstākļus. Pēc šīs grāmatas izlasīšanas ir jāsaprot tas, cik mūsu dzimtā zeme ir vērtīga.

Grāmata ir mūsdienīga. Tas ir stāsts par divu cilvēku mīlestību. „Mēs mācāmies vienīgi no tumsas – tikai tās dzelmē atrodamies atbildes uz dzīves svarīgākajiem jautājumiem”. „Sāpes, zaudējumi, vilšanās, pieļauto kļūdu nasta un sirdsapziņas traipi – tieši tas veido mūs par to, kas esam”.

Stāstā uzmanību ļoti piesaista, kā viesstrādnieki, strādājot pamatdarbu, centās papildus nopelnīt naudu. Ļoti patiesi parāda viesstrādnieku dzīvi Anglijā, neslēpjot slikto. Atspoguļo, ka dzīve ārvalstīs nav viegla. Pārliecina, ka Latvijā tomēr ir vislabāk.

Grāmata ir par pusaudžiem pagājušā gadsimta 90-tajos gados. Tajā stāstīts par jauniešu dzīvi un, manuprāt, ikvienam to būtu interesanti lasīt, īpaši jauniešiem. Saturu var cieši sasaistīt ar mūsdienu Latviju. Grāmatā stāstīts par alternatīvo kultūru, rokmūziku. Tā varētu būt interesanta ikvienam tās lasītājam.

Ko es vēlētos pateikt saviem vecākiem

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas organizēts eseju konkurss

Atbalstīja skolotājas Vinetas Bērziņas audzēkņi

Nauris Šodnaks (7.b)

Ko es vēlētos pateikt saviem vecākiem

Vecāki ir svarīgākie jebkura cilvēka dzīvē neatkarīgi no viņu vecuma. Arī tie, kuriem viņu nav, vairāk par visu vēlas, lai būtu vecāki. Es mīlu abus savus vecākus, un ceru, ka viņi to zina, jo viņi man ir vismīļākie cilvēki pasaulē.

Diemžēl tā ir sagadījies, ka mani vecāki nav kopā. Man bija tikai pieci gadi, kad viņi izšķīrās, vai, pareizāk, tētis izdomāja, ka nevēlas vairs būt kopā ar mums. Ir pagājuši jau gandrīz deviņi gadi, un esmu pieradis pie esošās situācijas, lai gan joprojām reizēm iedomājos, ka būtu jauki, ja mēs visi trīs dzīvotu kopā. Šīs domas ļoti nepatīk manai mammai. Viņa saka, ka pēc visiem šiem gadiem negribētu dzīvot kopā ar tēti, tāpēc es to viņai vairs nesaku, jo parasti mamma paliek diezgan dusmīga un sauc tās par pilnīgām muļķībām.

Zinu, ka sākumā manai mammai bija ļoti grūti pieņemt un samierināties ar notikušo. Es biju pārāk mazs, lai saprastu, kas īsti ir noticis. Ar gadiem to, protams, sapratu... Es tikai zinu, ka mamma nekad neteica nevienu sliktu vārdu par tēti un darīja visu, lai manā dzīvē viņš paliktu. Es varu būt priecīgs un droši teikt, ka man ir tētis. Vislabākais tētis, kādu vien varētu vēlēties. Un es mīlu viņu ļoti un lepojos ar viņu, un nemainītu ne pret vienu citu tēti pasaulē. Tomēr ir vārdi, kurus es vēlētos pateikt viņam, vārdi, kuri viņu, visticamāk, sāpinātu. Es gribētu pateikt, ka viņa aiziešana mani ļoti sāpināja un ka es ļoti dusmojos uz viņu par to, ka mēs bijām spiesti pārcelties uz Raunu, kas ir tālu no manas dzimtās pilsētas Jelgavas, pie kuras es biju pieradis un kuras man joprojām pietrūkst. Un vēl es gribētu viņam pateikt, cik ļoti viņa man ir trūcis un cik ļoti man sāp sirds, kad viņš brauc prom pēc katras mūsu tikšanās. Viņš varētu izturēties mazliet iecietīgāk pret mani, jo viņš nezina, kā tas ir – augt bez tēva. Vēlos, lai viņš varētu atbraukt biežāk, taču zinu, ka tētis ļoti daudz strādā un viņam reti kad atliek laika atpūtai. Protams, svarīgs man ir ne tikai tētis, bet arī mamma.

Savai mammai es gribētu pateikt, ka saprotu, cik viņai vienai ir grūti mani audzināt, un zinu, ka viņa dara visu iespējamo, lai dotu man labāko, ko vien spēj. Es redzu, ka viņai reti kad atliek laiks sev un visa esošā dzīves situācija uzdzen viņai grūtsirdību. Es saprotu, ka mamma ir vientuļa un nelaimīga. Es gribētu viņai pateikt, ka es arī reizēm uz viņu dusmojos, kad viņa dusmojas uz mani un pārmet man par to, ko es neesmu izdarījis vai ievērojis. Es gribētu, lai viņa zina, ka man ir skumji redzēt viņu bēdīgu. Es vēlētos, lai mamma atrastu kādu nodarbošanos, kad viņa varētu veltīt laiku tikai sev un kas darītu viņu laimīgu. Es gribētu viņai pateikt, ka jūtos ļoti gandarīts par to, ka viņa ir motivējusi mani mācīties jau no bērnudārza laikiem un likusi man virzīties uz priekšu, sasniegt arvien jaunus mērķus. Mammai nepatīk jūtīgu vārdu izpausmes, viņa reizēm tikai ļauj sevi klusi apskaut. Domāju, ka viņa to zina, bet es gribētu kādreiz to viņai arī skaļi pateikt, ka viņa ir mans mīļākais cilvēks šajā pasaulē un ka es viņu ļoti, ļoti mīlu.

Es zinu, ka pasaulē nav nekā svarīgāka un dārgāka par vecākiem, tāpēc viņi ir jāciena un jāmīl visu savu mūžu. Jādara viss, lai viņus iepriecinātu un nesāpinātu, jo arī viņi mums dod labāko, ko vien spēj, pat ja reizēm bērniem šķiet citādi. Vecāki ir vienīgie cilvēki, kuri vienmēr mūs atbalstīs un nekad nepametīs.

Ko es vēlētos pateikt saviem vecākiem.

Man ir ļoti noveicies ar vecākiem. It īpaši tā iemesla dēļ, ka man tādi ir trīs – tētis, mamma un viņas vīrs Edmunds. Es viņus mīlu no visas sirds un nemainītu pret neko citu pasaulē. Ir daudz lietas, par ko esmu pateicīga, bet galvenokārt par to, ka viņi mani izaudzinājuši par tādu, kāda esmu. Izklusās mazliet egoistiski, bet tiešām to novērtēju.

Savam tētim vēlos pateikties par daudzajām lietām, ko viņš man iemācījis. Piemēram, kā braukt ar riteni, peldēt, labi spēlēt galda spēles. Tiešām novērtēju, ka mani neuztver kā mazu bērnu. Es, savos četrpadsmit gados, jau esmu bijusi daudzās valstīs un septiņos gados pirmo reizi viena, bez pazīstamiem cilvēkiem, lidoju pie tēta uz Briseli. Tas ļāva man pārvarēt savas introverta bailes runājot ar stjuartēm, kuras pirmo reizi redzēju. Uzskatu, ka esmu kļuvusi par diezgan atvērtu cilvēku, kurš nekautrējas runāt ar pieaugušajiem, un to noteikti ir veicinājis tas, ka bērnībā vecāki mani bieži ņēma līdzi uz darbu. Tajā laikā viņi vēl nebija šķīrušies un strādāja Valsts prezidenta pilī, kur, protams, bieži notika dudz gari un bērnam garlaicīgi pasākumi. Šīs pieredzes dēļ es esmu kļuvusi pacietīgāka un kādā no tiem es satiku vienu no savām labākajām draudzenēm – Asnati. Ar viņu mani iepazīstināja mamma.

Mamma. Esmu vairākkārt dzirdējusi cilvēkus sakām: “Kuram bērnam gan mamma nav mīļa?” Daudziem bērniem ir drausmīgas mammas un es esmu neiedomājami pateicīga, ka manējā ir brīnišķīga. Man, kā bērnudārzniecei ļoti gribējās ar viņu spēlēties, un es apbrīnoju kā gan tam varēja pietikt pacietības? Tagad, kad esmu lielāka, man ļoti ātri zūd vēlme sēdēt un spēlēties ar savām sepiņgadīgajām pusmāsiņām, lai gan viņas ir mīļas un ne pa visam nav kaitinošas. Mana mamma Kristīna savas dzīves laikā ir ļoti daudz sasniegusi, un tas, protams, ir prasījis daudz darba. Kad vēl dzīvojām Rīgā un Jūrmalā, viņa no agra rīta līdz vēlam vakaram bija birojā, sanāksmēs, citās valstīs un vēl sazin kur. Kopš pārcelāmies uz Cēsīm, tas ir mainījies un es par to tiešām priecājos. Vecāki nekad nav mani atturējuši no hobijiem, arī tad, ja tie izmaksā daudz. Sprotu, ne visiem bērniem ir tādas iespējas un arī tādēļ gribu teikt lielu paldies. Manām sirdslietām – jāšanas sportam un tautas dejām nepieciešams daudz laika un naudas, bet viņi vienmēr nāk uz koncertiem, sacensībām un mani atbalsta. Ja tā nebūtu, domāju, ka jau sen būtu pametusi kolektīvu un katras brīvdienas nepavadītu stallī. Bieži uz turieni man aizved Edmunds.

Savu audzītēti Edmundu pirmajā klasē iesāku saukt par Edmundiņu un to daru joprojām. Šis mīļvārdiņš ir “pielipis” arī citiem ģimenes locekļiem un tas mani ļoti priecē. Ja mamma nebūtu apprecējusi Edmundu, man nebūtu divas amizantas pusmāsiņas – Henriete un Šarlote. Esmu dzirdējusi stāstus, ka patēvi izturas labāk pret īstajiem bērniem, bet nekad neesmu pati ar to saskārusies. Mums abiem ir saskanīga humora izjūta, tādēļ bieži smejamies viens par otra jokiem. Edmundiņš labi māc krievu valodu un man, savukārt, ar to iet grūti. Vakaros, kad no galvas jāiemācās teksts, mums iet ļoti jautri, jo gandrīz vienmēr nevaru pareizi izrunāt vārdus. Viņš arī agrāk bieži brauca nodarbojās ar jāšanu, tādēļ bieži apspriežam, kā man sokas. Domāju, ka katram vajadzētu tādu Edmundiņu.

Mani vecāki, nepārprotami, ir daudz darījuši un joprojām dara manis labā un par to es arī viņiem pasakos. Jau četrpadsmit gadus un divdesmit deviņas dienas esmu viņiem likusi raizēties, priecāties un arī lepoties. Es esmu mīlējusi viņus un viņi ir darījuši to pašu un vēl vairāk. Par to arī viņiem saku neiedomājami lielu paldies!

Zaļaiskalns Matīss (7.b)

Ko es vēlos pateikt saviem vecākiem

Es jeb klavieres šajā mājā dzīvoju jau septiņus gadus. Mani nopirka tad, kad Matīss gāja pirmajā klasē, lai viņš varētu sevi pilnveidot muzikālajā dzīvē - klavierspēlē, bet tagad kompozīcijā. Katrā no šīs mājas iemītniekiem slēpjas gan pozitīvās iezīmes, gan negatīvās, un es visu varu sajūst caur Matīsa pieskārieniem. Kad viņš pieskaras taustiņiem un spēlē skaņdarbus, es dzirdu, saprotu, izjūtu katru no viņa gaišajām un tumšajām domām, es dzirdu katru viņa noklusēto teikumu, ko viņš būtu vēlējies pateikt saviem vecākiem strīda vai ikdienas dzīvē.

Visu šo laiku es vēroju, kā Matīss noklusē savas domas, tāpēc es rakstu, ko viņš nevar pateikt pēc strīdiem, kad zēns apsēžas man blakus uz krēsla un spēlē kādu skaņdarbu. Viņš vēlas, lai viņu neapstrīdētu, ja vecāki nezina visu notikumu, bet lai uzklausītu un izprastu, kā tas īstenība bijis, lai viņi neskandinātu vienu un to pašu, bet lai izprastu notikušā būtību. Jo mēs esam viena ģimene, un ir jāzina patiesība pat tad, ja viņi bērnam netic. Katrs no mums ir pelnījis, lai viņu uzklausu, bet es tikai vēroju un klausos, un visu atceros.

Ir brīži, kad Matīsa spēlē jūtu no viņa nākošo neziņu, domu, kas visu laiku maļas viņa galvā. Ko darīt? Kas notiks? Teikt vai neteikt? Šī ir neziņa par nākotni, par izvēlēm, kuras var vest uz izaugsmi vai uz neizdošanos, no kā ir grūti izklūst. Viņš visas šīs domas, emocijas krāj sevī un nevēlas, lai kāds par tām zinātu, jo katrā no šīm domām slēpjas zemteksts, kuru viņš negrib stāstīt pat saviem vecākiem un tuvākajiem draugiem.

Dažos momentos es pat nesaprotu, kas tas ir, kas viņā uzliesmo. Bet ar laiku noskaidroju, ka viņš komponējot pateicas saviem vecākiem par visu, ko viņi devuši, par visu, ko ieguldījuši zēnā, lai viņš kļūtu par tādu cilvēku, kādu Matīss sevi redz, lai viņš nepadotos grūtos brīžos un ietu uz priekšu, skatītos uz augšu - uz izaugsmi. Viņa pirmajā paša sakomponētajā darbā es sapratu, par ko viņš vēlas teikt paldies, un es tam varu piebalsot. Mēs vēlamies pateikties Matīsa vecākiem par to, ka viņš nav izjutis, kas ir trūkums ģimenē. Par atbalstu, par dzīvesprieku, ko mamma un tētis ir iemācījuši zēnam, lai neskumtu, lai izbaudītu dzīvi gaismas spožumā.

Es – mūzikas instruments - lepojos, ka esmu šajā ģimenes lokā. Es iepazīnu cilvēka dzīvi caur to, kā Matīss visu interpretē mūzikā, caur mani. Es no savas puses vēlos teikt paldies viņa vecākiem, kuri zēnam deva iespēju ielūkoties mūzikas pasaulē, jo, salīdzinot ar citiem cilvēkiem, viņš dzird pat klusinātos dzīves toņus un pustoņus, izprot savu tagadējo dzīvi emocionālāk. Viņš ir ielaidis mūziku savā dvēselē līdz pašiem dziļumiem. Paldies jums par to, ka devāt viņam tādu iespēju!

Paldies

Es eju pa sidraba ceļu – varavīksni. Pa sudraba un zelta tiltu, ko rotā visas iespējamās spektra krāsas. No cukurvates mākoņiem karājas prizmas, kurās rotaļājas gaismiņas. Dodos uz priekšu, ieraugu pegazu, kam sēžos virsū, lai lidotu cauri visai pasaku grāmatai.

Pirmie mani sveic rūķi un fejas, cienājot ar pasaulē gardākajām kūkām un pudiņiem. Visapkārt dzirdu smieklus un jaukus vārdus, mani ielenc viskrāšņākie ziedi, skaistākie smaidi. Tieku kronēta par visu mīlēto princesi, kurai apkārt drūzmējas laumiņas, sniedzot man puķu virtenes un sirsnīgus laba vēlējumus, kas solās mani pavadīt visu atlikušo mūžu. Draugi dzied dziesmas un aicina rotaļās – skat, skat – kas gan es varu būt – nāriņa, feja un burve! Gar acīm zib kleitu, kurpju, rotu, dažādu dārgumu lādes – steidzu tos uzlaikot. Skrienu uz pils dārzu nobaudīt bumbierus, ābolus, plūmes, visus, visus gardumus, ko sirds vēlas. Oho! Kas tad tas? Piepūšamā atrakcija! Manas vēlmes piepildās! Eju, lecu, skrienu, vārtos un vēlos peldbaseinu, kurā pārvēršos par nāriņu. Bet tas taču ir tik garlaicīgi! Gribu ko citu! Sēžos pegaza mugurā un laižos uz nākamo nodaļu – šī ir pārāk garlaicīga.

Kas šalcas manā sejā? Pūķa dūmu dvaša – sausa, karsta un smacējoša. Nolecu no pegaza, ieskatos negēlīgajās nezvēra acīs un dodos ar to cīnīties. Pūķa ragi, nagi, zvīņas un uguns triecas pret manu vairogu, bet es nepadošos! Es viņu uzveikšu – es, visu mīlētā princese! Nepievilšu savu tautu, lai to neapriātu nezvēra ļaunuma uguns. Sēšu ļaudīs prieku un satiecību, neļaušu apdraudēt savus draugus! Nu ir mana kārta dot, nevis ņemt. Bez bailīgi dodos cīņā, likdama lietā savu zobenu, kas veidots no goda un taisnības. Negausīgās ķetnas, augstsirdības zobens, es, pūķis, bruņas un zvīņas – viens pret vienu... Bet, kas tad tas? Man uzradušās superspējas! Izstiepu roku, visapkārt šķīst zilas dzirksteles, kas uzveic ļauno nezvēru. Karaļvalsts ir glābta! Mana uzvara ir izcīnīta! Uzsvilpju, pie manis steidzas mans uzticamais draugs pegazs, ar kuru dodamies sveikt izglābtos ļaudis.

Debesis pāršķel mana mīluļa spārni, ielejās atbalsojas tā ķērciens. Meža gariņi, nimfas, itin visi steidzas mūs sveikt. Es, mīlētā princese, esmu sējusi ļaudīs tik daudz laimes. Prieks, mīlestība un silti vārdi ir tie, kas, esot man apkārt, pārņem manu prātu, veidojot spožu sirdi, kas spēj kvēlot spožāk kā Saule – krāšņākā zvaigzne Visumā.

Jā, tāda nu ir mana mīļākā pasaku grāmata. Mana pils tajā ir būvēta pašā varavīksnes virsotnē, mani sapņi, cerības un mērķi kā krāsainas prizmas karājas no debesīm, solot sevi piepildīt, taču mīlulis pegazs nekad mani neatstāj vienu. Aromātu, kas ļaudīm rada tik daudz patīkamu atmiņu, izgaro daļiņe mīlestības koki, bet no mākoņiem negaisa un lietus vietā veļas laime. Šajā pasaku grāmatā esmu princese, pati svarīgākā, bet ne jau tādēļ šis stāsts tā pielipis manai sirdij. Grāmatas autori, mani vecāki, burvji ar nūjiņu, kas ar vienu mājienu var radīt šādu šedevru, dodot tik daudz laimes, ir tie, kas šai pasakai piešķir jēgu. Viņu sirdis draud izlekt no krūtīm, jo tajās kūšā tik daudz degsmes, augstsirdības, prieka un sirsnības. Šī šedevra autori to pielējuši ar gaišo, sniegdami man visu, par ko es mūžam būšu pateicīga. Es uzaugu pasaku pasaulē kā laimīgākais bērns Visumā, kas iegūst visu, ko vēlas, sasniedz visas virsotnes, izcīna visas uzvaras. Varētu šķīst nosodāmi, jo allaž esmu saņēmusi visu, bet tā nav, jo pamatā ir mīlestība. Bez tās kūku kalni būtu vienkārši aptaukošanās, draugi – tikai algoņi, kas gaida izdevību, lai nodotu mani, augstsirdības zobens, ar ko pieveikt pūķi – vienkāršs dekors, aiz kura slēpjas plaša, bet pats nezvērs – nākamais karalis, pret kuru cīnīties nav jēgas, taču aiz drēbju lērumiem es slēptos no īstenības, kas būtu viss iepriekš minētais. Vecāki, sniegdami man svarīgāko – laimi – ir radījuši skaistāko un siltāko lietu pasaulē – manu sirdi, kurā vienmēr atradīsies vieta ikvienam, kas to meklē.

Dizaina stāsti ziedonī

Skolēnu radošo darbu izstāde
Skolotāji Laura Kaņepe, Sandra Nagle, Aivars Lamberts

Imantu Ziedoni lasot

Radošuma darbnīcu atbalstīja skolotājas Sandras Nagles audzēkņi

Kristiāns Potašovs (12.b1)

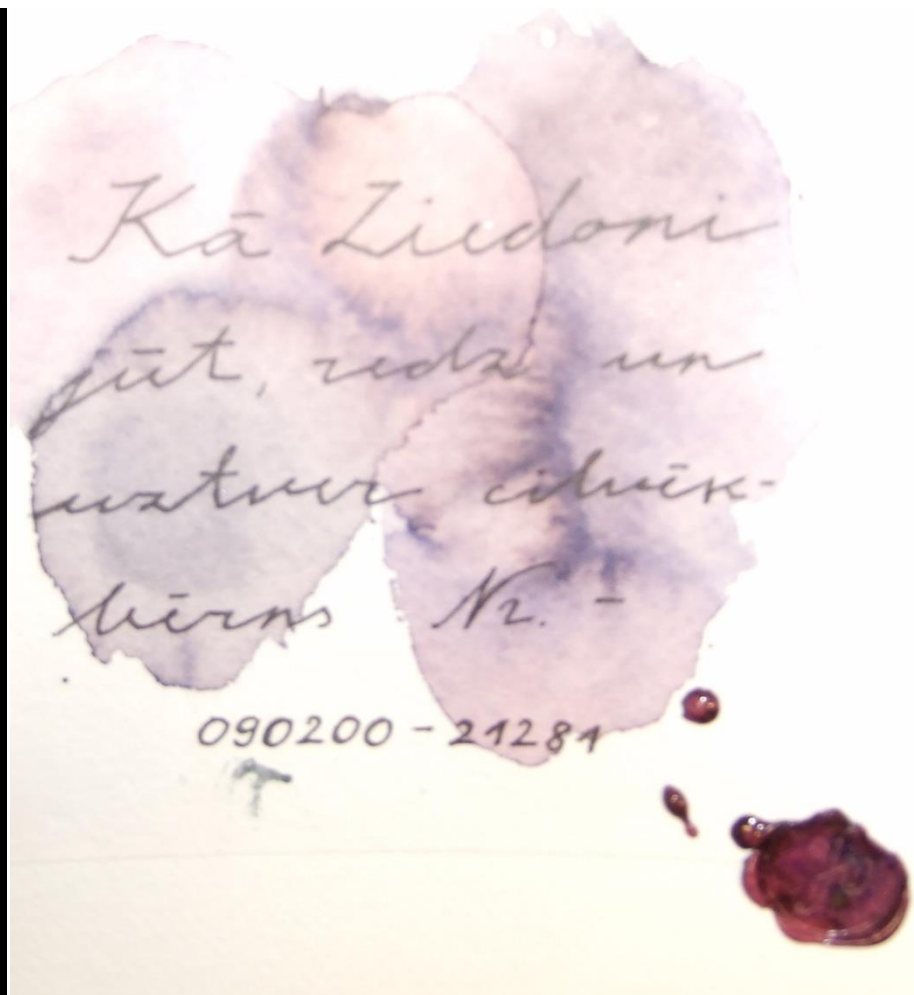
Vakars tuvojas,
Lāča lielpilsētas kustība nerimst,
Apkārtējo sejas tiek iesūktas viņu telefonos,
Kamēr pirksts kust uz augšu un leju,
Uzspiežot bezpersonīgu dubultspiedienu uz ekrāna.

Klau, domā viņus varētu ieraudzīt tresījam pie tehno?
Bet ko gan šie cilvēki darītu tehno,
Viņus taču tur neielaidīs tāpat,
Iespējamība viņus satikt tur
Tāda pati, kā tam, kurš nopērk tirdziņā
Prince – Purple Rain plati vienas dziesmas dēļ,
Ko gandrīz visi iepriekšējie saimnieki ir darījuši,
Cerot, ka skanēs labi,
Bet, protams, vienīgā dziesma, kura tagad skan slikti ir *Purple Rain*

Bet, runājot par tehno,
Tad jau sestdien tiekas iekšā pie trešā balsta.
Ar Svenu viss būs kārtībā, neuztraucies,
Iekšā ielaidīs, tik jāpagaida.
Līdzī būs arī Mollija.
Protams, tikšanās vieta skaidra,
Bet zini, kā būs?
Nebūs! Šoreiz nebūs!

Pagaidām nebūs!

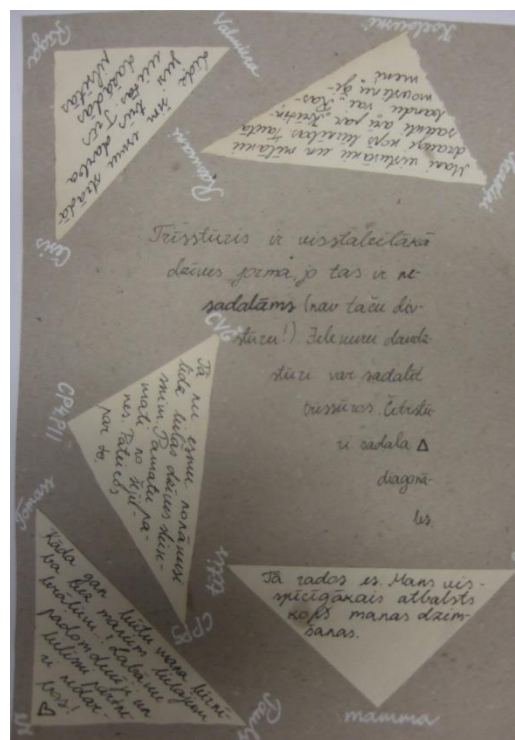
△ × □ △

Emīlija Kate Tomsone (12.b1)

šajā vietā visi nesēž pie viena galda.
 šeit baidās otrs no vien.
 šeit skauž un lūr ap stūri.
 šeit klusē dienām ilgi.
 šeit izliekas, ka nepazīst.
 šeit nepavada ar acu skatiem.
 šeit mērcē lūpas medū, bet
 atļauj nolaizīt vienīgi pašam.
 šeit spēlē paslēpes
 šeit galva ir debesīs, kad
 jāsaka labrīt!
 šeit no naktīm neviens nebaidās.

(lasot I.Ziedoņa epifāniju Mēs
aizbrauksim 11.48)

kas tā vispār smejas?
kas tā smejas žņaudzoši
ne īsti
un mokoši?

es gaidu. šie noteikti mani uzrunās. ko
es mānu?
tie mani sen uzrunājuši, aizrunājuši un
pierunājuši
vienmēr rīkoties sev nelabvēlīgi.
varbūt tas tiešām ir lāsts?

salikta kā lelle, tīņu gadu mīlestība.
mazs, tumšmatains puisēns, ar kuru tev
nav
nekā kopīga, izņemot faktu, ka bezcerīgi
mīli.

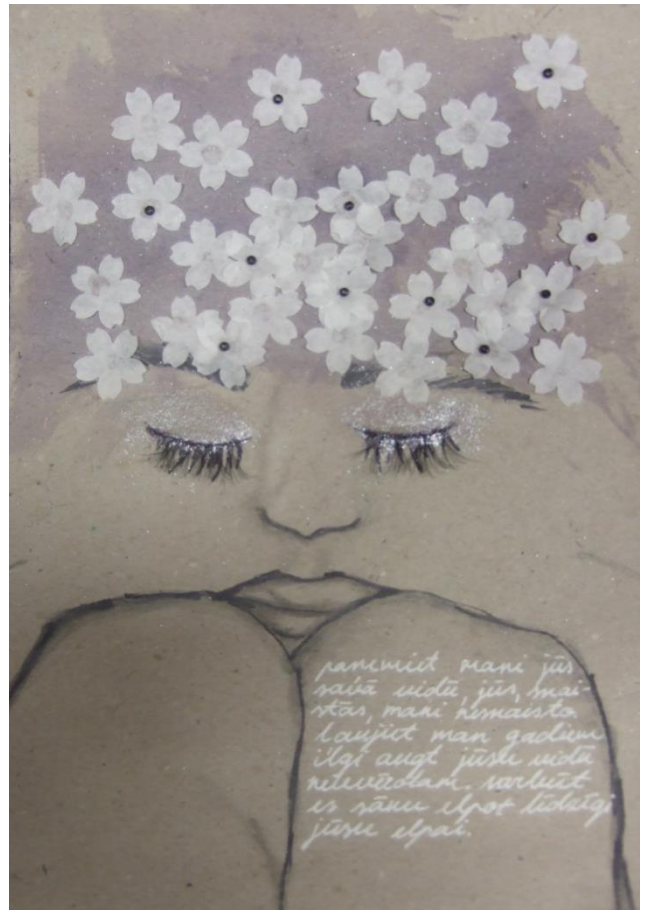
bet smieklī turpina līt, dažādu toņu un
pustoņu piepildīti. kā kūstošs saldējums
jūras
krastā. kā ļaužu pilnas ielas pilsētas
svētku
vakarā. kā kritiens gultā pēc ilgas dienas.

un es pārvietojos kā punkts navigācijas
kartē,
bakstoties uz priekšu un atpakaļ,
bet tu ar savu betona muti – tu atkal to
stiep smaidā. jau pirmais spurdziens
grib man trāpīt. Nē! Šoreiz viss būs
citādi. pa jaunam

(Tu nosmej visu nost)

mīlestības vēstule mīļākajam papiņam)
tu vēl joprojām noglaudi galvu.
katru dienu bez izņēmuma, jau 19 gadus.
tu allaž esi bijis blakus. manos lēmumos,
miera vējos un vētrās. laikos, kad liekas,
Dullais Dauka ir mans vārds. laikos, kad
no acīm pērles var lasīt. tādas, kas sāļākas
par Klusā okeāna ūdeņiem. es zinu, ka mēs
vienmēr būsim, bet, kas zina, kur?
tu esi spēcīga klints, ap kuru puķuzirnītim
vīties. tu man visu nozīmē. mēs varam
lēkt un varam rīmt, bet, ja rīmt, tad
tāpat tikai augstāk, kā mūsu ķiršu
kokā. bez bailēm, protams.
un es tev saku: „neglaudi”!
es spirinos, niķojos un spītējos.
bet tu? tu par spīti sabužini
matus tā, ka Aspazija man klāt
nestāv.

(Paglaudīt galvu)

tas, ka es saucu, varētu būt jebkurš cits
dzejnieks, ormanis vai muzikants.

taču, bet, diemžēl... tas esi tu

es ļoti gaidu, kad vēja virziens būs
labvēlīgs
un sauciens sasniegs adresātu.

ziemeļnieciski blāva gaisma tavās acīs,
tāpēc tās vienmēr nedaudz aukstas.
es metīšu pa tavas māja logiem ar
ziemas āboliem. vesels ciems paliks bez
ražas.

nevaru tevi sasaukt,
nevaru tev piezvanīt,
nedzirdu tavu balsi,
esmu uztraukusies,
skan franču mūzika, bet tas nepalīdz.

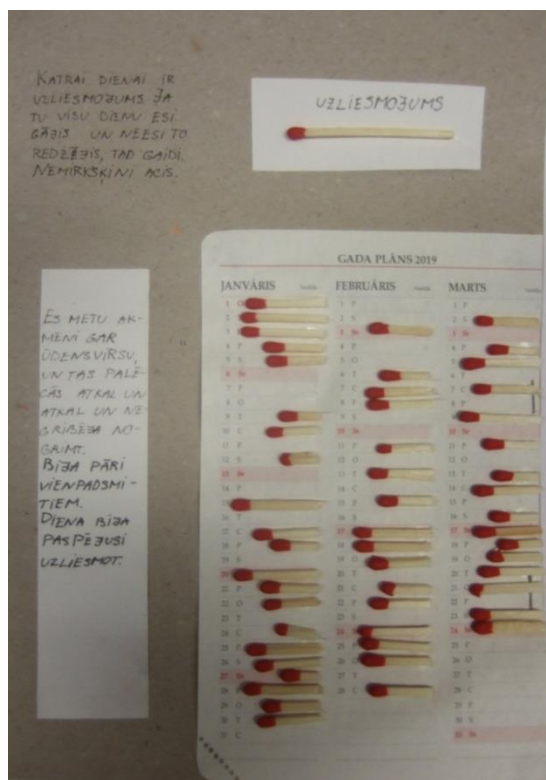
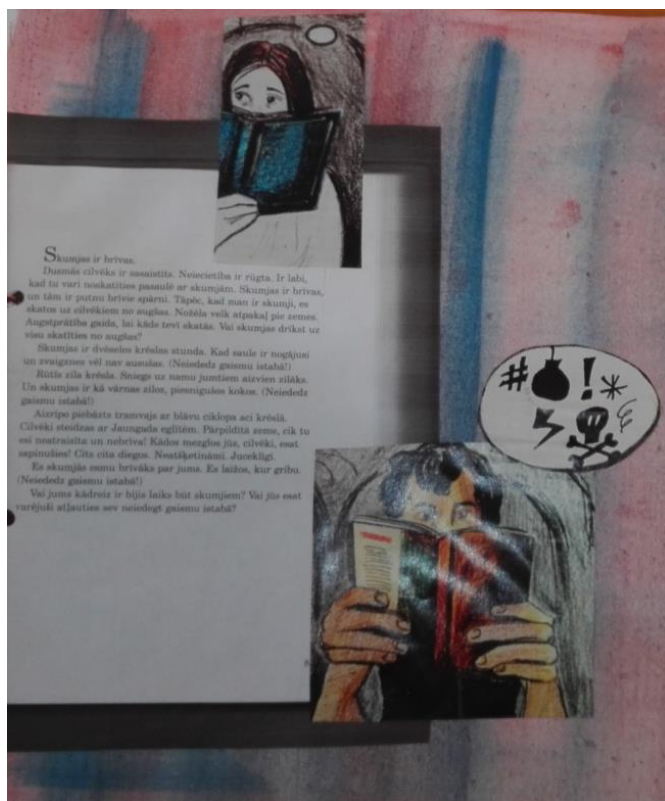
klau, lūdzu izņem mani no gaidīšanas
režīma
kā bērnu no bērnudārza!

steidzies un nāc, pacel klausuli, lūdzu,
es negribu tevi saredzēt, tikai
sadzirdēt.

(Tai vakarā, kad jumti dega..)

paņem līdzīdzi svaigas maizītes, karstu
kafiju
un mani
neaizmirsti divas, tikko no krāsns
izņemtas
piena batona rikas.
kaudzīti zaļā zālē nokritušo Kaukāza
plūmīšu
putnu dziesmasmp3 formāta
un dažas bērzu tāsis iekuram.
šodien launags neizpaliks.
tas notiks slapjas upes krastos,
vītoli ielokā.
mēs atbrauksim ar svaigām kāpām.
akadēmiskais parāds tiks norakstīts
un pasaule būs pārāk sarežģīta,
lai mēs to nesaprastu.

(Ar svaigu benzīnu..)

tas nekas, ka tu esi skaista, - tas pāries
ar pirkstu debesīs rakstīties nevar, tas
tikai pa virsu – izgaisīs

tas nekas, ka klusums starp divām
dziesmām
ir piepildīts – tas pāries

tas nekas, ka māksla ir tumša – tā pāries
tas nekas, ka šajā pasaulē viss ir
iespējams –
tas pāries

tas nekas, ka orators prot runāt – tas
pāries
tas nekas, ka neprotu melot – tas pāries
tas nekas, ka tevi mazliet dievinu – tas
pāries
tas nekas, ka cilvēks viļās cilvēkā – tas
pāries
tas nekas, ka esam laimīgi, to
nezinot – tas pāries

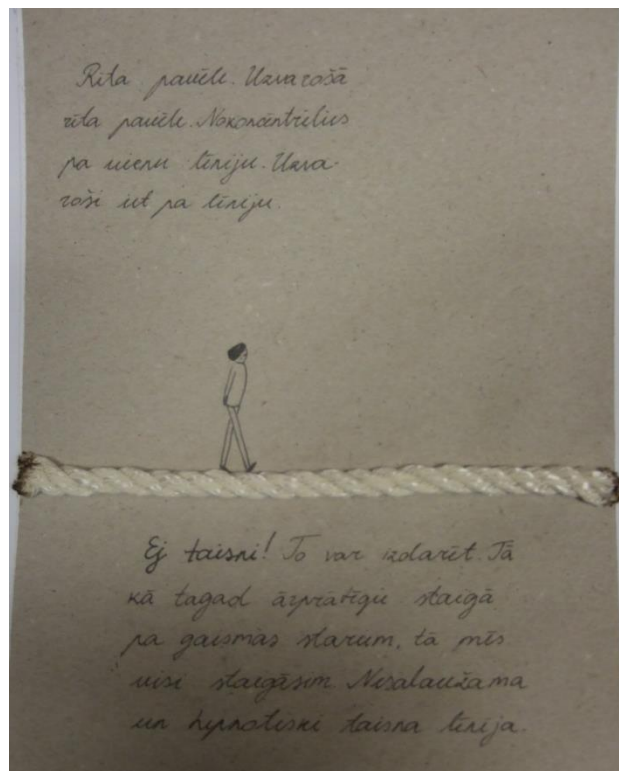
tas nekas, ka patiesība neko nemaksā –
tas pāries

tas nekas, ka visas sievietes ir vienādas
– tas pāries

tas nekas, ka debess ir kaila – tas pāries

noteikti pāries, jo tas viss pa virsu

(Pa virsu, pa virsu)

bērniņ, ēd! ēd kā dzīvnieks, kā zvērs.
ar plēsīgiem zobiem ēd. zosāda uznāks
un pāries, bet tu augsi milzīgs
un pasaulīgi spēcīgs, jo gribošs kuņģītis
mazs un dusmīgs kā sažņaugta dzīvīte.

bērniņ, iedzer! piezīdies pie mātes krūts
un
sūc kafiju, apreibdams no tās jumtiņa.
junti reibina, arī man ir bail no
augstuma.
iedzer, bērniņ, remdē slāpes!

bērniņ, mēs esam ēdāju tauta, nenoliec
karoti nekad. Rūpīgi lūko, kā tas
onkulis ēd. Tu kādu dienu varētu
būt tāds, ja labi pacentīsies. Viņš
pagaršojis gandrīz visas siera un
alus šķirnes.

vienas durvis karotei un dziesmai.
nekad, bērniņ, negriez ceļu dziesmai

rupji nolamā to un ej iekšā!

(Bērniņ, neēd, kad dziesmu dzied!)

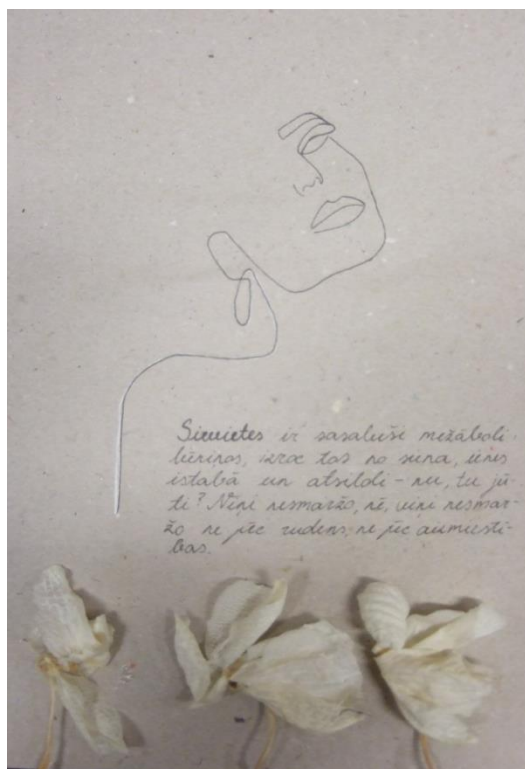
manas skumjas arī ir brīvas.
es esmu pārlauzts uz pusēm
sirds pilna zibens – kliegt vai klusēt
vai dziesmās rāmi izdziedāt
upe jūrā neslīkst. vai varbūt tomēr?

es dzīvoju, ne labinājos,
tāpēc tagad man nav sirds,
kur pārnākt mājās.

skumjās es eju vienaldzībā.
skumjās es visus saprotu.
skumjās man patīk mūzika un kino
skumjās esmu pats.

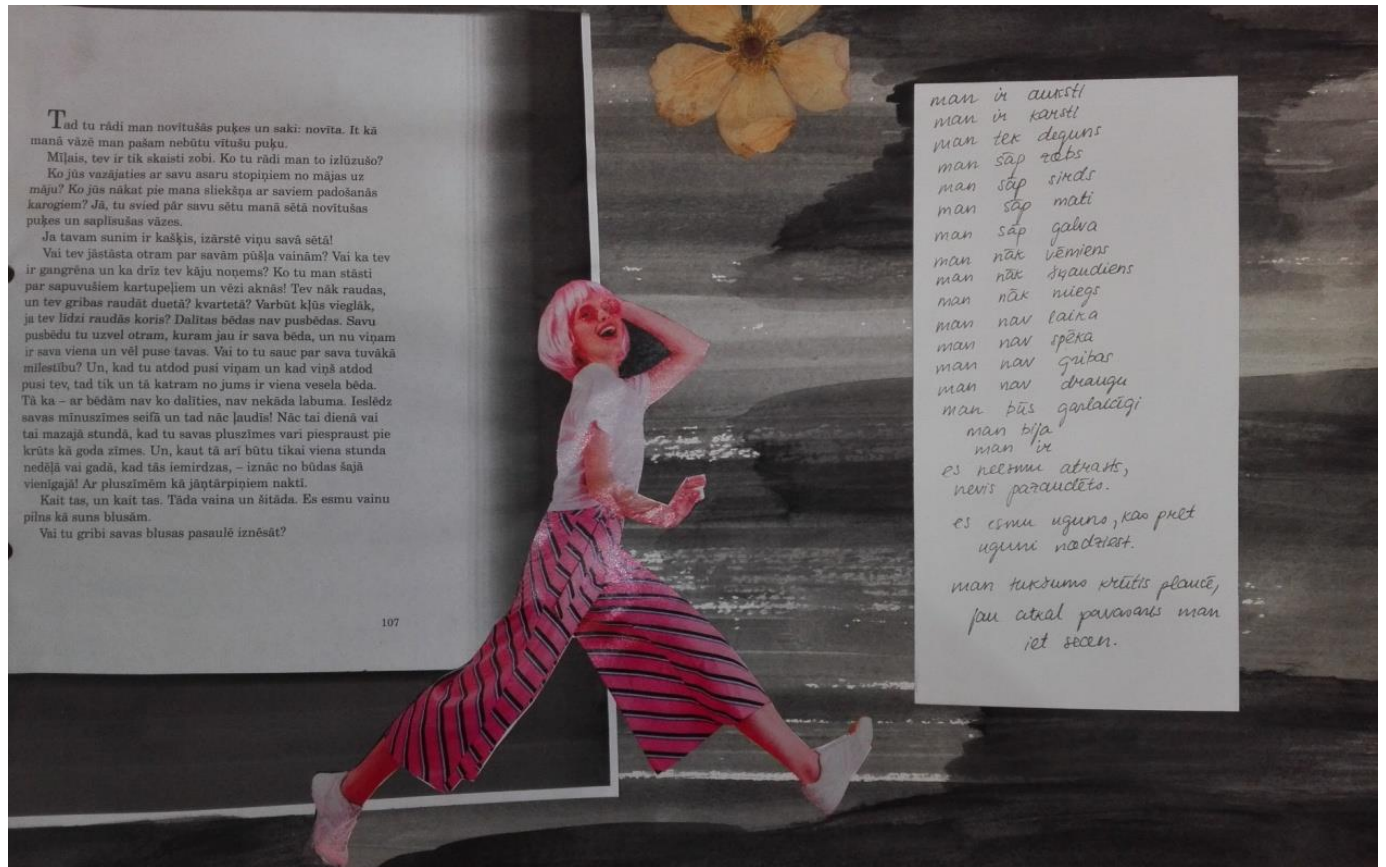
bet tikai pats. tu līdzī nenāc,
jo izsmiet cilvēkus par viņu
mīļgajiem smiekliem, koķeta
acu skatienu un stalto stāju,
drīkstu tikai es.

(Skumjas ir brīvas)

man ir auksti
man ir karsti
man tek deguns
man sāp zobs
man sāp sirds
man sāp mati
man sāp galva
man nāk vēmiens
man nāk šķaudiens
man nāk miegs
man nav laika
man nav spēka
man nav gribas
man nav draugu
man būs garlaicīgi
man bija
man ir
es neesmu atrasts,
nevis pazaudēts.
es esmu uguns, kas pret
uguni nodziest.
man tukšums krūtīs plaucē,
jau atkal pavasaris man
iet secen.

(Tad tu rādi man novītušās puķes..)

Esejas un foto

levads. Rakstīt.

Nepārvarama vēlme rakstīt šodien manī deg lēni un dziļi kā uguns. Gandrīz sāpīga nepieciešamība. Tas ir vienīgais veids, kā varu izteikties, atklāt sevi, saprast pasauli. Nav neviena, kam to varētu izstāstīt, šie vārdi ir pārāk spēcīgi, lai tos teiktu skaļi. Bet papīrs tos visus pieņem, lai kādi arī tie būtu. Papīram ir vienalga.

Bet man nav vienalga. Šis ir mans izpausmes veids. Tas nav radošums, tajā nav nekā radoša. Mani vārdi ir tieši un atklāti. Tomēr tiem piemīt neiedomājams dziļums, patiesība. Šie vārdi atklāj jēgu, un savā būtībā, starp rindiņām, tajos ir pateikts vēl vairāk. Bet tas nav mans radošums, tas ir katra lasītāja radošums – tas, kā viņš to interpretēs.

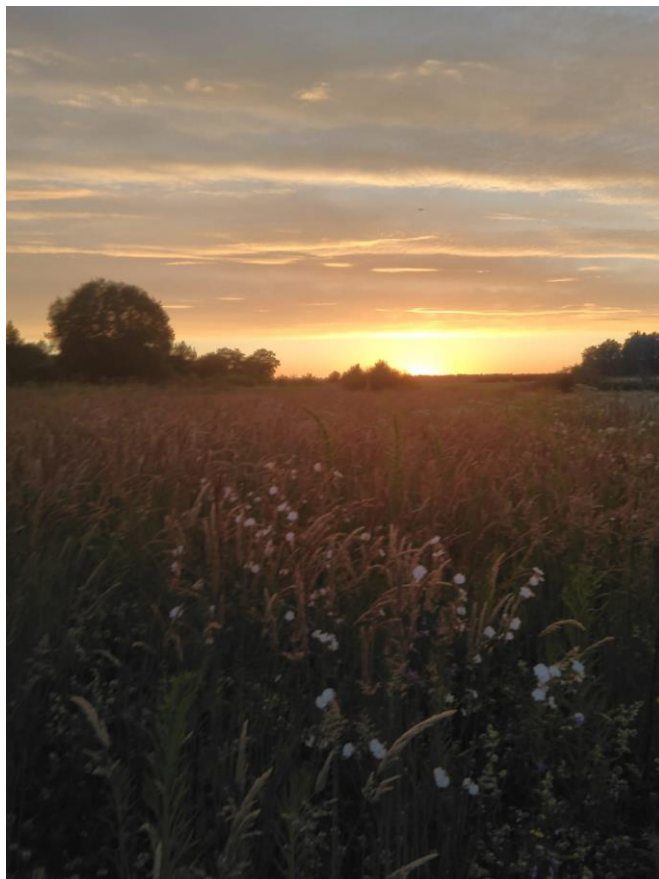
Man nav jādomā vai jāapstājas, kad rakstu. Es pielieku pildspalvu pie papīra, un vārdi rodas paši. Un tikai vēlāk, kad kaismīgā vajadzība rakstīt ir izrakstīta, es varu izlasīt sevis teikto. Tad varu izdzīvot tā radītās sajūtas no jauna, redzēt to sevis daļu, kas parasti ir apslēpta.

Siena pļava naktī.

Vasaras naktīm piemīt kāda īpaša maģija. Tās nelīdzinās it nekam citam pasaulē. Šīs siltās, gaišās nakts ir mana bērnība, mana laime.

Nakts... Tumši violetas debesis pār miglā slīgstošu siena pļavu. Trīs bērni, kas spēlē paslēpes. Tie esam mēs kaut kad sen, sen atpakaļ. Siltā pļava, aukstā migla, gaišā nakts sniedz brīnišķīgu laimi. Tā ir vasara, kad viss šķiet iespējams, kad visi stāsti ir patiesi, kad bail nav ne no kā. Miglā mēs neredzam cits citu, mēs neredzam ne pļavu, ne siena ruļļus, bet mēs varam to visu sajukt. Šī arī ir tā īpašā burvība, kas vibrē caur sirdi līdz pat dvēseles dziļumiem.

Šajā pļavā, šajā naktī, šajā vasarā mēs esam brīvi. Šis laiks pieder mums. Tikai mums. Vasaras saldi rūgtā elpa šķiet skurbinoša. Taču tā neapreibina, tā padara skatu vēl skaidrāku, atmiņas vēl labākas. Un es priecājos par domu, ka šādas vasaras nakts ir mūžīgas...

Laiks

Laiks paiet. Domas aizskrien. Neviens vairs nav tas, kas pirms mirkļa ir bijis. Tam nav nozīmes. Svarīgākais ir tas, kā es pamanu laika ritumu, kā es dodu vai nedodu tam varu pār sevi.

Laiks aizskrien. Bet vai tādēļ ir vērts tam skriet līdzī? Vai ir vērts ļauties plūsmai, kas aizrauj mani pelēkās vienaldzības straumēs? NĒ! Pat nāves dienā ir vērts dzīvot! Ir vērts dzīvot sīkumu dēļ, jo šie sīkumi kopā rada vislielāko laimi. Ir nepieciešams apstāties, piebremzēt un pavērot miglas vālus no rīta, vai saulrietu vakarā, tas liks priecāties par visu, izjust dzīvi, tas neļaus laika ritumam kaut ko ietekmēt, jo es būšu apstājusies un dzīvošu. Dzīvošu pa īstam. Dzīvošu šim mirklim.

Lēnie un izjustie atpūtas mirkļi, kuros izraujos no laika plūsmas, kopā veido manas dzīves mozaīku. Laimes mirkļos, kas patiesībā ir īsi, bet man šķiet bezgalīgi, es esmu mūžīga. Šajos brīžos es skaidri apzinos pasauli sev apkārt, sevi, dzīvi un laiku. Tad es esmu es, un tajā pašā laikā, kaut kas vairāk.

Uzvarēt sevi.

Visnopietnākā cīņa pasaulē ir dzīve. Bet pirms došanās šajā cīņā ir jāizcīna cīņa ar sevi. Un jāuzvar. Citas iespējas nav.

Uzvarot sevi, var beidzot izkāpt no komforta zonas. Var beidzot uzdrīkstēties. Var pieprasīt ko vairāk no dzīves. Jo, ja jau reiz esi uzvarējis cīņā ar sevi, neiespējams nav nekas. Šī uzvarētā cīņa atmodina kādu apslēptu, senu spēku, ar kura palīdzību var paveikt visu.

Un... viena, vissvarīgākā uzvara nodrošina iespēju, ka spēsi uzvarēt atkal. Uzvarēt dzīvi. Piesaistīt veiksmi. Lai gan tas nenozīmē, ka nebūs grūtību, zināsi, kā var tikt ar tām galā, kā uzvarēt. Atkal un atkal.

Dzīvē ir jālec no vienas uzvaras uz nākamo. Tikai nedrīkst apstāties. Apstāšanās jau pati par sevi nozīmē zaudējumu – padošanos. Nekad nedrīkst padoties. Katrs jauns mērķis būs jauna cīņa, jauna iespēja, jauna uzvara. Tā tas turpināsies mūžīgi. Tikai nepadodies!

Tumsa.

Kad pasaule satumst, kad diena aiziet gulēt, es pamostos. Es neesmu tā pati, kas dienā, es esmu jauna. Tumsa visu pagriež otrādi.

Kādēļ gan cilvēki baidās no tumsas? Tā taču ir tik laba! Un tik skaista! Tumsā var paslēpties, tā nav tik nodevīga kā gaisma, tumsa tevi apsedz un paslēpj, neļauj citiem ieraudzīt tevi, tavu dvēseli. Gaismā viss ir redzams, bet tumsa ir sargājoša.

Kad satumst, kad kļūst pavisam tumšs, es atrodu patieso sevi. Vienīgo uz šīs pasaules, kam varu uzticēties. Es sevi nenodošu un tumsa nenodos mani. Viss saskan! Tumsā pamostas kāds slēpts instinkts, kas mani vada. Tas neļauj man nomaldīties, un es varu baudīt tumsas rāmo mieru. Es izjūtu tumsu, es paļaujos uz to. Es paļaujos uz sevi.

Meža dziesma.

Klusi šālc priedes. Čab papardes. Smalks lietutiņš ir pārvērtis mežu par mirdzošu pērļu un smaragdu pasauli. Gaisā virmo kāda neparasta sajūta. Gaisā virmo dzīvība.

Es, meža meita, to visu redzu. Un ne tikai redzu, es esmu daļa no tā. Es lidoju koku galotnēs kopā ar putniem. Smejos līdz ar kuplasti vāveri. Pārskatu klajumu ar briežu mātes vērigo skatienu. Es, meža meita, draiskojos biežoknī kopā ar vilcēniem, saviem brāļiem. Es esmu vējš, es esmu lietus, kas spirdzina mežu, un saule, kas sniedz siltumu visiem meža bērniem.

Bet priedes klusi šālc. Mežam sāp katrs nocirsts koks, katrs svaigi uzbērts ceļš, mazas, aizaugušas taciņas vietā. Es sajūtu arī šīs sāpes. Man sāp tāpat kā mežam sāp. Bet mežs sāpes nopurina ar klusu dziesmu. Dzīvības pilnu dziesmu, kurai līdzī dzied gan stirnas, gan egles, gan apšubekas. Arī es saprotu šo dziesmu. Arī es dziedu tai līdzī. Meža dziesma ir mūžīga.

Zirgs un jātnieks.

Melnais ērzelis lielām, nepacietīgām acīm skatās uz mani un gaida. Gudrajās acīs ir redzamas ilgas, mežonīga vēlēšanās skriet. Es nopūšos un viegli ielecu seglos. Skrējiens var sākties.

ES nekad šo sajūtu nespēju aprakstīt kādam, kam nav bijusi saikne ar zirgu. Šo brīnišķīgo vienotības un sadarbības sajūtu, kad zirgs un jātnieks ir viens vesels. Viena dvēsele, viens prieks. Šo sajūtu, kad vējš purina matus, bet mēs neapstājamies, mēs auļojam tālāk, uz priekšu. Brīdi, kad es jūtu sava zirga aizrautību, un viņš – manu līksmi. Īpaši mīkli, kad mēs elpojam vienā ritmā, domājam vienu un to pašu domu – skriet.

Manā priekšā plīvo melnas krēpes. Zeme dun, zem pakavotajiem nagiem. Mans melnais ērzelis, mana brīvība, traucas uz priekšu. Mēs apstāsimies tikai tad, kad būsim tam gatavi. Šis skrējiens būs ilgs un traks, tajā mēs esam visvareni. Mēs – es un zirgs.

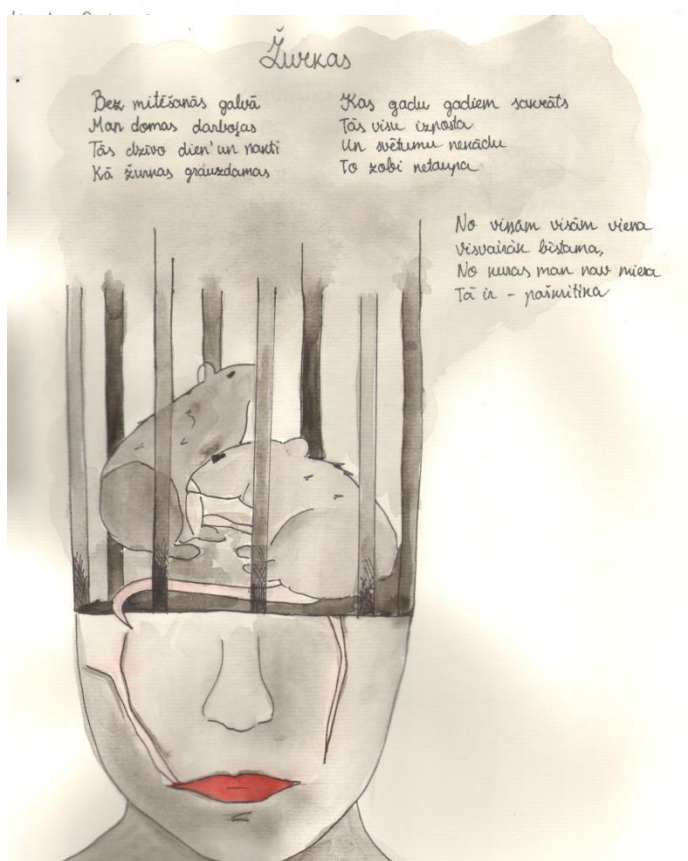
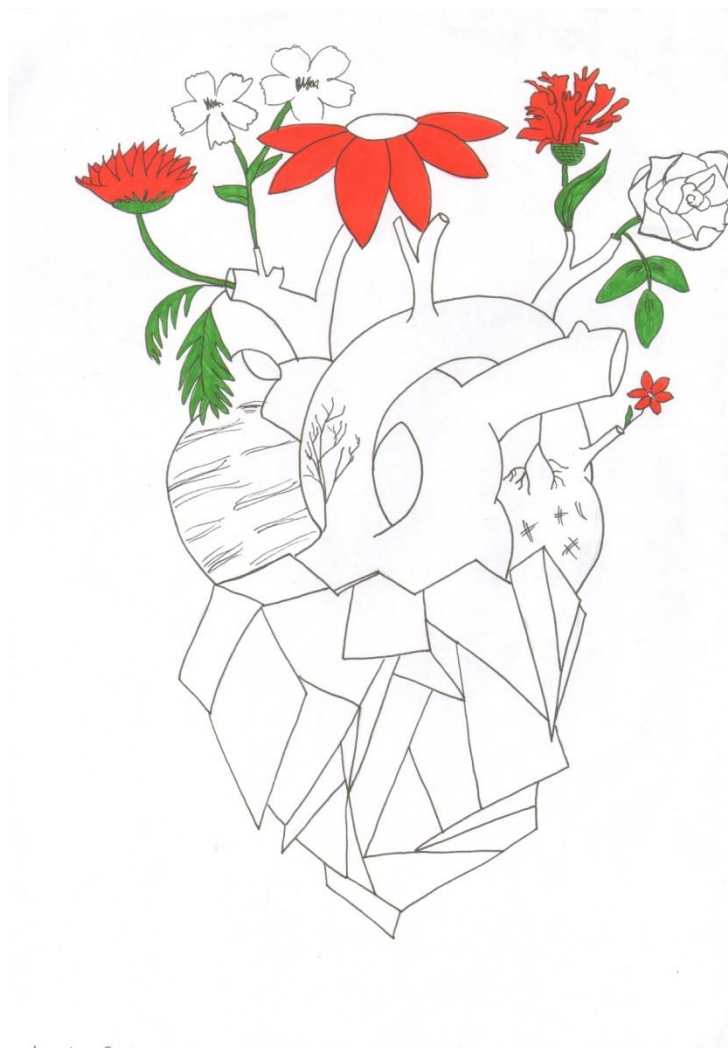

Aspazijas dzeju lasot

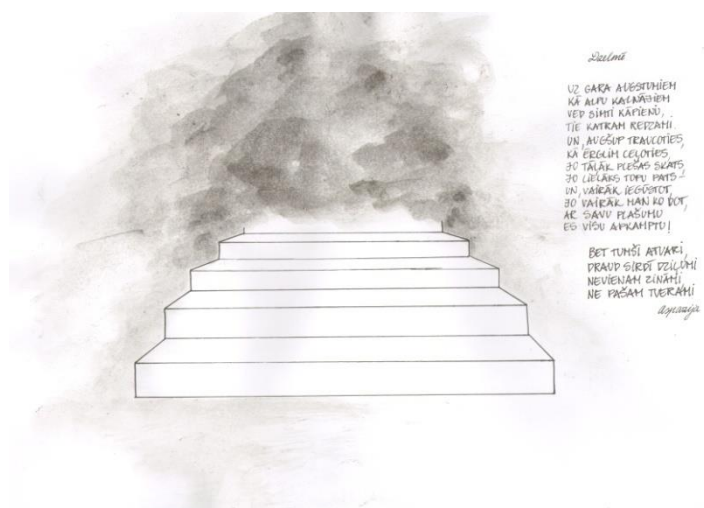
11.b1 klases skolēnu darbi

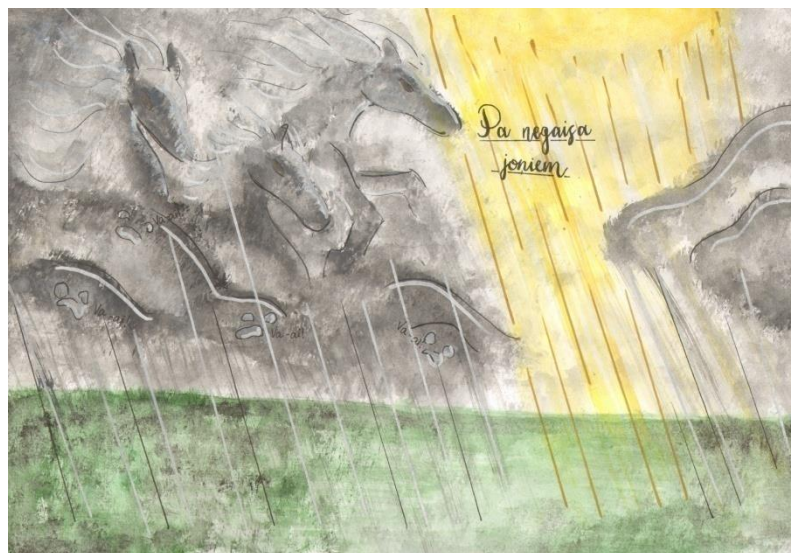
Skolotāja Laura Kaņepe

Avots: cvg.edu.lv

Trīne Žagare (12.b1)

Pasaule bez drukātām grāmatām
Eseja skolēnu konkursam projekta "Bibliotēka" ietvaros.
Autore Trīne Žagare, Cēsu Valsts ģimnāzija, 12. klase

Uz papīra rakstīti vārdi dzīvo ilgāk nekā izteikti. Ikreiz tos pārlasot, interpretējums var atšķirties. Katrs cilvēks citādāk uztver vienu un to pašu teikumu, domu, vārdu savienojumu. Lasītāji nesāks domāt vienādi arī, ja izvēlēsies lasīt vienādu literatūru. Grāmata ir starpnieks. Bērnībā tā savieno bērna un tā tuvinieku pasauli, pieaugot lasīšana var būt avots, no kā smelties padomu, iemantot emocionālo balansu citām dzīves nodarbēm, varbūt tādējādi gūstot arī atbalstu un patvērumu. Uz papīra rakstītais nenoveco, tas gadu gaitā uzkrāj sevī emocijas un palīdz atmiņām nenovecot. Grāmata ir kā tilts starp cilvēkiem, tā ir iespēja radīt divu pasaulu saskares punktu. Tas notiek neatkarīgi no tā, vai šie cilvēki ir radinieki vai nav.

Lasīšana bērnam priekšā attīsta viņa spēju iztēloties un, izmantojot gūto pieredzi, būt režisoram sevis radītā filmā. Tas rada vidi, kurā bērns var iejusties tēlā, iepazīstot sev tuvu un ne tik patīkamo, piedzīvojot bailes un prieku raisošus mirkļus. Tas veido nostāju un rada par savu viedokli pārliecinātu personību, kas ir arī saprotoša pret citiem. Turklāt visbiežāk priekšā lasītājs ir bērnam tuva persona, piemēram, vecāki vai vecvecāki. Viņu ziņā ir arī grāmatas izvēle. Katram ir sava motivācija, kādēļ no plaukta tiek paņemta konkrētā grāmata, katrs ar to grib ko pateikt klausītājam. Vecmāmiņas izvēle noteikti atšķirsies no vecākā brāļa izvēles, un arī to lomas maza bērna dzīvē ir pilnīgi atšķirīgas. Vecmāmiņa varbūt izvēlēsies sev bērnībā lasītu grāmatu, ar kuru asociē

laimīgus brīžus savā dzīvē, tādēļ vēlas šo laimi nodot arī mazbērnām. Lasot priekšā, tiek pārmantota mīlestība pret grāmatu, tās tēliem, kas ir viņā pašā, jo mazs bērns ir jūtīgs, sajūt emocijas, kas strāvo no otra. Bez drukātām grāmatām nav iespējams nodot tik personīgas izjūtas. Tikai bērna vecumā prāts vēl ir tīrs kā balta lapa, uz kā noliktas krāsas, lai sāktu rakstīt un zīmēt. Tuvinieku uzdevums ir pasniegt, viņuprāt, piemērotākās krāsas. Bērns pats izvēlēties un sajauks savu toņu gammu, taču tā būs veidota no daudzu nozīmīgu, svarīgu viedokļu salikuma. Tas ir labākais, ko sniegt jaunai personībai, – labāko no sevis pieredzētā, vai tā būtu Jāņa Jaunsudrabiņa „Baltā grāmata” vai Džoannas Ketlīnas Roulingas „Harijs Poters”. Nozīmīgākais ir cilvēks, kurš skaļi izsaka uz papīra rakstīto, tomēr bez teksta nebūtu iespējams šis savienojums starp cilvēkiem.

Arvien svarīgāka kļūst audiogrāmatu loma, jo tās var klausīties gan tie, kuri vēl neprot lasīt, gan tie, kuri vairs nespēj lasīt. Tās ierunājuši cilvēki, kas prot rakstītus vārdus pārvērst emocijās, izdarot to tik neitrāli, ka klausītājs pats var izlemt, no kāda rakursa raudzīties un dzirdēto. Klausītājam ir sasaiste arī ar šo grāmatas lasītāju, lai arī abi neatrodas blakus. Protams, sasaiste nav tik tuva, kā ar tuvinieku, kurš lasa priekšā, bet tāpat tiek nodotas un raisītas emocijas. Latvijas Radioteātrī klausāmās grāmatas ir manas vecvecmāmiņas saikne ar viņai pazīstamo, kopš pati vairs nevar izlasīt grāmatu drukātos burtus. Arī es bērībā klausījos grāmatas audio formātā, tās veidojušas manu vārdu krājumu, un dažādo tēlu iepazīšana palīdzējusi formulēt savus uzskatus un nostāju par svarīgiem jautājumiem, nopietnām tēmām. Tolaik noklausījos visas tautas teikas un pasakas, kas bija pieejamas, bet, kad iemācījos lasīt, man vairs šāda literatūra nebija aktuāla. Tomēr, ja nebūtu noklausījusies tolaik, visdrīzāk nebūtu izlasījusi arī vēlāk. Arī šāda veida lasīšana ir nozīmīga gan bērnam, gan vecam cilvēkam, lai tiktu domāts un spriests, stimulēta smadzeņu darbība un veidots individuālais redzējums, viedoklis.

Aiz katras digitāli ierakstītas grāmatas ir uz papīra drukātā, jo bez iespēšanas tehnikas nebūtu iespējama grāmatu pārmantojamība tolaik, kad vēl nebija tehnoloģijas. Nebūtu iespējams izveidot vairākus eksemplārus

grāmatai, lai tā neizzustu gadu gaitā. Par meistardarbiem ar lielu vērtību tiek uzskatītas pirms vairākiem gadsimtiem tapušas grāmatas, kas palīdz veidot sapratni par vēsturi, to laiku sabiedrību, tā ļaujot cilvēkam izprast savu izcelsmi. Bez iespēšanas iekārtas šo grāmatu eksemplāru nebūtu. Nevarētu mācīties no jau pieredzētā, citu pieļautajām kļūdām, katram viss būtu jāiepazīst un jāizprot pašam. Pasaules izzināšanas process ietilgtu par daudziem gadu simtiem, jo tikai minimālam cilvēku skaitam būtu iespējams uzzināt kāda ģenija domas. Tas parāda, cik trausla ir cilvēka emocionālā, garīgā un arī radošā pasaule. Kādu domu vai ideju par spēcīgu un paliekošu iespējams padarīt tikai uzrakstot un padarot par fiziskas matērijas sastāvdaļu. Nodrukājot.

Pieaugot tiek meklēti dažādi avoti, no kā smelties sev tobrīd nepieciešamo, lai nostabilizētu savu psihi un domāšanu. Piemēram, zināšanu avots, emociju avots. Zināšanas visbiežāk tiek gūtas no grāmatām vai arī no cilvēkiem, kas daudz lasījuši un vēlas nodot gudrības tālāk. Lai arī mūsdienās lielākā daļa literatūras apkopota digitālā formātā, ir daudz cilvēku, kas joprojām uzskata, ka drukātas grāmatas nevar aizvietot. Tajās ir personīgais faktors: grāmatas aura, smarža. Iespējams, iepriekšējais lasītājs ir pasvītrojis kādu citātu vai palikusi kāda piezīme lapas malā. Sīkas, bet nozīmīgas detaļas, kas simbolizē starpniecību starp bijušo un esošo. Lasot internetā, tiek notrulināta katrā mītošā dzīvuma izjūta. Bieži vien tas tiek darīts mehāniski, aizmirsts pabarot savu cilvēcisko, pēc grāmatas kā personības iepazīšanas alkstošo šķautni. Emociju avots nenožīmē tikai jušanu līdz grāmatu varoņu likteņiem, tas var palīdzēt izrauties no saspringtas un dažādām izjūtām pilnas ikdienas, tik pierastās daudzu nodarbjumu vienlaicīgas veikšanas jeb multitaskinga. Lasot cilvēks ir viens, aci pret aci ar grāmatu. Ja paralēli tiek domāts kas cits, lasīšanai nav jēgas, visu laiku cilvēka prāts ir pārsātināts ar informāciju un neatslābinās. Arī lasot viedierīcēs, uzmanība var viegli tikt novērsta, jo pierasts datoru vai planšetdatoru izmantot, piemēram, darba vajadzībām, līdz ar to koncentrēšanās spēja uz grāmatas lasīšanu samazinās. Tieši prāta nepārtrauktās noslogotības dēļ mazinās vēlme būt apzinātam, jo gribas

visu paveikt uzreiz, taču vienlaikus nav iespējams dzīvot pagātnē, nākotnē un tagadnē. Kaut kad smadzenes sāk dot signālus, ka nevēlas dzīvot pēc šāda principa, var parādīties kādas mentālas problēmas. Kad cilvēks saprot prāta mehānisma trauslumu, tiek meklēts risinājums, kas palīdzētu nostabilizēt savu iekšējo pasauli, emocijas. No Austrumu zemēm tiek pārņemtas dažādas garīgās prakses, piemēram, meditēšana. Jebkurš veids, kā atslābināt smadzenes, nedomājot par sevi dziļi aizskarošām tēmām, atslēdzoties no realitātes, ir meditatīvs. Tāda ir arī grāmatu lasīšana. Ne jau digitālās ierīcēs. Tādu, kurām, ik pa laikam pāršķirot lapas, rodas skaņa. Grāmatai, tāpat kā cilvēkam, ir vajadzīgs pieskāriens, lai tās teksts gūtu dziļāku jēgu. Personiskāku vērtību, kurai ir pārmantojamība, kuru atceras.

Cilvēks piešķir grāmatai emocionālo vērtību. Lasītājs, klausītājs, rakstnieks –

trīsvienība. Tie veido drukātas grāmatas empīrisko seju un ķermeni. Lasītājs tiek veidots par domājošu un apzinātu personību. Katrā vecumposmā grāmatai ir atšķirīga nozīme, tās spēks ar katru nākamo lasītāju arvien pieaug. Ja nebūtu paliekošu vērtību, vērtību, ko viens cilvēks var nodot otram, tādējādi radot savstarpēju pieredzes, zināšanu un enerģijas plūsmas apmaiņu, kas tad būtu cilvēka loma sabiedrībā? Tikai personība var veidot otrā personību. Grāmata ir saistviela šajā mehānismā, jo domas spēks, to uzrakstot uz papīra, pārvēršas matērijā un eksistē tik ilgi, kamēr eksistē šis papīrs un cilvēki, kas to izlasa. Tā padara iespējamu divu atšķirīgu pasaulu satikšanos neatkarīgi, vai autora un lasītāja dzimšanas dienu starpā ir divsimt divi vai tikai divi gadi. Drukātā tekstā laiks pārvēršas par relatīvu lielumu un mājo neizmērojama cilvēcība.

Pieejams : https://www.manabiblioteka.lv/trine-zagare-pasaule-bez-drukatam-gramatam/?fbclid=IwAR1FWTC0r3jyrTI_hxfQ9ogrMoFfnUnwCHb3Wp_pNa4MoMST7kKNYgYwr4Q

Tikšanās ar dzejnieci Ingu Gaili

Pasākumā piedalījās skolotājas Inas Gaiķes un Sandras Nagles audzēkņi

17.septembrī, sadarbojoties ar Cēsu Centrālo bibliotēku, skolas lasītavā viesojās literāte Inga Gaile. Elīza, iepazīstinot klausītājus ar autori, uzsvēra, ka CVĢ ir radoši jaunieši, kuri izpaužas dzejā, prozā, mūzikā un vizuālajā mākslā, un viņu darbi ir apkopoti skolas literārajā žurnālā. Klausītāji izteica apbrīnu par skolēniem, kuri lasīja savus darbus. Arī dzejniece bija pārsteigta par dzirdēto.

Inga Gaile pastāstīja par savu dzīvi, uzskatiem un literāro darbību. Viņa sevi uzskata vairāk kā dzejnieci, tāpēc lasīja dzeju no dažādiem krājumiem.

Pēc tikšanās jaunieši atzina, ka Ingas Gaiķes dzeja esot pārsteigusi. Viņas personīgajā lasījumā tā likusies daudz saprotamāka un interesantāka.

Šādas tikšanās esot nepieciešamas, jo dodot iedvesmu un pārdomas, un zināšanas par to, kā rodas daiļdarbs.

Savus radošos darbus lasa Trīne Žagare

Savus radošos darbus lasa Lorna Ērla

Savus radošos darbus lasīja Edgars Potašovs (sēž pie saulespuķēm)

Cēsu Valsts
ģimnāzijai!
Paldies par
foršo uzņemšanu,
Inga Gaile

17.09.2018.
Ieraksts grāmatā:
Cēsu Valsts ģimnāzijai!
Paldies par foršo uzņemšanu.
Inga Gaile
07.09.2018.

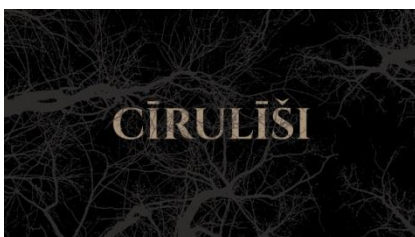
Projekta ietvaros CVĢ jaunieši noskatījās

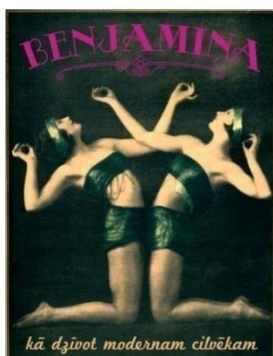
Spēlfilmu „Homo Novus”
(režisore Anna Viduleja)

Spēlfilmu „Bille” (režisore Ināra Kolmane)

Harija Gulbja lugu „Cīrulīši”
(Latvijas Nacionālais teātris)

Izrādi „Benjamina. Kā dzīvot modernam cilvēkam”
(režisore un scenāriste Baņuta Rubesa)

Recenzija par izrādi „Benjamiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam”

Apmeklējot teātra izrādi „Benjamiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam”, iepriekš nebiju sagatavojusies un iepazinusies ar materiālu par Emīlijas Benjamiņas dzīvi, tomēr tas netraucēja izrādes skatīšanās procesā. Izrādē Priekuļu kultūras namā bija iespēja redzēt scenārija autores un režisores Baņutas Rubesas, un visas radošās komandas interpretāciju par izdevējas Emīlijas Benjamiņas raksturu, attiecībām sabiedrībā un ģimenē, attieksmi pret dzīvi. Darbība risinās lopu vagonā – izsūtījumā uz Sibīriju, un laiku pirms tam, dzīvojot pārtikušajā laikā pirms padomju varas ienākšanas Latvijā.

Manuprāt, galvenais notikums, kas vienlaikus ir viens no spilgtākajiem un virza izrādi, atklāj un veido Emīlijas Benjamiņas personību ir viņas deportācija. Izrāde sākas ar ainu, kurā pārtikusī kundze, esot vagonā, atceras savu dzīvi. Šis atmiņas ir pamats visai izrādei – no stāstītā skatītājs pats izveido priekšstatu gan par pašu Benjamiņu, gan viņas dzīvi, pirms iekāpšanas lopu vagonā. Izrādes turpinājumā skatītāju izveidotā hipotēze vai nu tiek apstiprināta, vai noraidīta un Emīlijas Benjamiņas tēls izkristalizējas, kļūstot skaidrāks un atklājas sarežģīta un daudzšķautņaina personība. Izrādi pilnīgāku padarīja arī scenogrāfija – laikā pirms Latvijas okupācijas tā ir grezna zāle ar mūzikiem, kažokādu, ādas dīvānu, taču esot izsūtījumā, telpu veido vien gaismas, avīzes un aktrises skatiens.

Izrādes veiksmes atslēga ir režisores izvēle Emīlijas Benjamiņas lomu uzticēt aktrisei Indrai Burkovskai. Aktrise savu darbu paveic lieliski un profesionāli – jau no pirmajām sekundēm, uzrunājot cilvēkus ar

savu zemo, spēcīgo un nostādīto balsi un rezignējot skatītājus ar dziļu skatienu, tie ir aktrises varā un gaiss strāvo – visa uzmanība ir pie I.Burkovskas. Lai gan vēlāk skatītāju uzmanība zūd, tomēr to varētu novēlēt uz izrādes formu – pastāvīgi nepameta sajūta, ka izrāde speciāli tiek stiepta garumā. Aktrise lika skatītājiem pārdzīvot līdzi, izsaucot gan asaras, gan pārdomu pilnas nopūtas, tikpat labi attaisnojot kolorītās personības reizēm neganto un skarbo pusi. Indra Burkovska iemiesoja kārtīgas latviešu sievas gruntīgumu tikpat labi kā sievišķību, naivumu.

Grūtības uztvert šo darbu varēja rasties netradicionālā pieejā – izrādes laikā skatītājiem ir jāpārvietojas, notikumi risinās atpakaļgaitā. Izrādes sākuma darbības risinās vagonā, pēc 1.daļas skatītāji dodas uz otru telpu – daudz greznāku, kas atspoguļo E.Benjamiņas ikdienu pirms deportācijas. Izrādē nepārtraukti skumjas pārdomas mijas ar dzirkstošiem jokiem, sarkasnu, dzirkstošu humoru.

Noskatoties šo izrādi, es guvu priekšstatu par 20.gs. moderno sievieti – maigu, sievišķīgu ārienē, bet stipru, nesalaužamu garā. Šī izrāde man atklāja stingra rakstura piemēru – pat no pārticības šķietami nereālā situācijā, nekļūst vienaldzīgam, bet mēģināt cīnīties un stāties pretim, tādiem notikumiem, kurus ietekmēt nevar. Šis darbs man parādīja latviešu sievieti p spēcīgu garā. Šī izrāde ir vērtīga ne tikai tam, kas interesējas par vēsturi, bet arī tiem, kas ir pazaudējuši drosmi, rakstura stingrību un spēku pretoties.

Teātra izrādes „Benjamiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam” recenzija

„Benjamiņa. Kā dzīvot modernam cilvēkam” ir mūsdienīgs vēstījums par Emīliju Benjamiņu – valsts ietekmīgāko sievieti līdz pirmajām deportācijām 1940.gadā. Izrādes režisore ir Baņuta Rubesa, kura uzskata, ka par preses magnāti Emīliju varētu uzņemt pat seriālu, tieši tāpēc viņa iestudējusi teātra izrādi, bet Emīlijas Benjamiņas lomā iejūtas, manuprāt, lieliskā Indra Burkovska. **Interesantākais man šķiet - izrādes darbība vairākās telpās, kas iekārtotas gan kā vilciens, kurā Benjamiņu deportē, gan kā Benjamiņu krāšņais nams, par ko šķietami neliecina nekas, izņemot aktrises spēju komunicēt ar skatītājiem, tādējādi runājot ar sevi.**

Man ļoti patika izrādes apgrieztā secība – no sākuma Emīlija Benjamiņa, nokļuvusi vagonā, tiek deportēta, bet pēc tam it kā atceras savu dzīvi. Uztvert to, protams, ir grūtā, bet man kā skatītājam šādā veidā ir daudz interesantāk. Tieši pirmā daļa, kurā Emīlija beidzot ir viņa pati, nevis dāma, kas izrāda smalkās manieres tikai reputācijas dēļ, visspilgtāk palikusi atmiņā. Manuprāt, tas bija Emīlijas Benjamiņas negaidītākais un traģiskākais dzīves posms, kā arī skatītājiem aina ir aizraujoša, jo aktrise Inga Burkovska „plosās” pa skatuvi, izmētājot avīzes.

Pēkšņi notiek pārmaiņas, kur Benjamiņa atceras dzīvi pirms nokļūšanas vagonā. Skatītājus aizved uz Benjamiņu nama atklāšanas vakaru, kas arī bija viens no negaidītākajiem notikumiem izrādē un atklāja par pašu sievieti tikpat daudz, cik aina vilcienā. Klausītāju klātbūtnē Emīlija Benjamiņa bija pacilāta, neizrādīja bažas, bet, nokļuvusi aizkulisēs, I.Burkovska ar nodomu

parādīja, cik daudz stresa un pārdzīvojumu, kas izrādē ir parādīts ar kliegšanu, ietekmīgajai dāmai bija.

Skatoties izrādi, var redzēt, cik mazs ir tās budžets, jo vienīgās dekorācijas, ko varu atminēties, ir divas gleznas izrādes otrajā daļā un galdiņš Emīlijas salonā, taču tas netraucē uztvert izrādes domu. Muzikanti rada sajūtu, ka skatītāji atrodas modes salonā, taču, manuprāt, šī izrādes daļa nav nepieciešama, jo pēc otrās daļas neko nepasaka. Es biju gaidījusi kādu no balles vakariem.

Dekorāciju neesamība pat pastiprināja I.Burkovskas tēlojumu, uz kuru skatoties ne vienu reizi vien rodas sajūta, ka atrodas 20.gs. 30.gados un skatoties uz Emīliju Benjamiņu, kuras atveidotāja bija vienīgā aktrise, neskaitot kalponi Bertu (tēloja Lauma Bertmane). Indra Burkovska, kā jau minēju, tēlo fantastiski, parādot Latvijas pirmās lēdijas dzīvi.

Pēc izrādes noskatīšanās es sapratu, ka „tad un tagad” neatšķiras tik krasi, kā biju to iedomājusies. Emīlijas Benjamiņas dzīves laikā var pamanīt Krievijas klātbūtni it visur. **Es vēlreiz pārlicinājos, cik bezjēdzīgas bija deportācijas. Benjamiņa bija ietekmīga sieviete, taču brīdī, kad notika deportācija, tas vairs nebija svarīgi, un cilvēki netika šķiroti pēc tā, cik daudz tiem pieder. Tieši šo apziņu izrāde man lika apjaust visspilgtāk.**

Es noteikti iesaku šīs izrādes noskatīšanos visiem, kam ir tāda iespēja, jo man nav gandrīz nekā sliktā, ko par to pateikt. Novērtējiet to, kas jums ir, un atcerieties, ka dzīves lielā vērtība nav materiālajās lietās.

Harija Gulbja lugas "Cīrulīši" recenzija.

Harija Gulbja luga "Cīrulīši", kura ir uzrakstīta 1974. gadā, arī mūsdienās nav zaudējusi savu popularitāti. Izrādes režisors ir Edmunds Freibergs. Stāsts ir smeldzīgs, bet arī ar humoru un ļoti precīzi ataino septiņdesmito gadu domāšanu un dzīves veidu. Tas ir stāsts par ģimeni, kura satiekas uz pēdējo vakaru savas dzimtas lauku viensētā ar nosaukumu "Cīrulīši". Tās ir galvenās varones Zelmas dzimtās mājas, kur viņa ir pavadījusi daudz gadu un tur ir izaudzīnājusi savus dēlus Elmāru un Raimonu, kā arī meitu Silviju.

Pēc vīra nāves dēls Raimonds piedāvā Zelmai dzīvot viņa mājā, tāpēc Zelmas bērni atbrauc uz "Cīrulīšiem", lai visi kopā nosvinētu viņas pārvākšanos. Svinīgās vakariņas ir lugas galvenais notikums. Šo vakariņu laikā Zelma saprot, cik maz viņa pazīst savus bērnus. Arī meita Silvija paziņo tuviniekiem, ka gatavojas precēties ar vīrieti, kuram jau ir bijusi ģimene, kas viņas ģimeni gan pārsteidz, gan šokē. Tomēr Zenta atbalsta savu meitu, jo viņa vēlas, lai visi viņas bērni būtu laimīgi. Bet arī pati Zelma pārsteidz un šokē savus bērnus paziņojot, ka ir pārdomājusi un prom no "Cīrulīšiem" tomēr negrib braukt. Bērni cer, ka māte līdz rītam savas domas mainīs, un katrs viņai piedāvā dzīvot pie sevis, lai tikai Zelma nepaliktu „Cīrulīšos” viena pati, bet Zelma nepārdomā. Viņa nespēj un negrib pamest savas mājas, ar kurām saistās ļoti daudz skaistu un mīlu atmiņu, notikumu. Visi bērni jūtas aizvainoti, un katrs aizbrauc uz savām mājām. Elmāra pirmā mīlestība Ingrīda piedāvā Zelmai dzīvot un strādāt pie viņas Priekuļu ciemā. Zelma piekrīt, jo dziļi sirdī vienmēr ir gribējusi ceļot un redzēt citas vietas, valstis, arī vecumdienās vēlējusies darboties, un tieši to Ingrīdas piedāvājums viņai ļauj. Bet, jau braucot automašīnā, maina savu lēmumu un atgriežas savās mīļajās mājās.

Luga ir par mīlestību pret bērniem un savām mājām. Katram lugas tēlam, kā jebkuram

cilvēkam, ir labā un sliktā puse. Tieši šis vakariņu galds, pie kura sēdās visa ģimene, un nākamās dienas rīts bija visspilgtākie pavērsieni visā lugā, jo tad varēja iepazīt Zelmas bērnu patiesās sejas. Viņi mīlēja viens otru un savu māti, taču nespēja būt kā īsta ģimene - iezagās skaudība, nedrošība. Viņi sāka salīdzināt sevi ar pārējiem, cerot būt labākie, taču saprata, ka patiesībā tā nav, ka viņi visi ir vienādi, stipri mīl savu māti, ka arī viņiem „Cīrulīši” ir kas vairāk kā tikai veca māja. Tāpēc lugas pēdējā aina notiek uz „Cīruļšu” mājas kāpnēm, uz kurām sapulcējusies visa ģimene - vienota un draudzīga.

Luga ir veidota šī gadsimta noskaņās, un tajā ir šim laikam iederīga scenogrāfija, mūzika, tērpi. Skatuves priekšplānā attēlota bedre, kurā tiek apraktas lietas, kurām piemīt kāda nostalgija. Tas viss radīja tik vajadzīgo noskaņu, precīzi parādot, kādi esam mēs, latvieši, šobrīd.

Lugā tēlojošo aktieru sastāvs ir ļoti atbilstošs tēliem. Lāsmāi Kugrēnai ir lieliski izdevies sajukt Zelmas būtību - stipro latviešu sievieti, mīlošo māti, kura mīl savus bērnus bez nosacījumiem, ļaujot bērniem pašiem izlemt, kā dzīvot savas dzīves. Arī Marija Bērziņa Gundegas lomā ir pārliecinoša, un viņas tēls lugā ir viens no interesantākajiem un emocionālākajiem. Viņa ļoti precīzi spēj attēlot mūsdienu biznesa sievieti, kas māc skaisti runāt, bet par sev tuvajiem cilvēkiem maz interesējas, līdz ar to arī maz zina. Skatītāji, kuri daudz ceļo, varēs viņā saskatīt sevi un savu vēlmi ceļot, bet vienmēr atgriezties mājās, kur viņus mīl un gaida, tur, kur ir viņu tuvākie cilvēki.

Pēc izrādes noskatīšanās, es sapratu, ka H. Gulbis ir uzrakstījis lugu, kura vienmēr būs aktuāla. Arī tagad Latvijas laukos daudzas mājas ir tukšas un pamestas, jo to saimnieki ir miruši vai aizbraukuši strādāt uz pilsētām vai ārzemēm. Luga arī attēlo attiecības starp dažādām paaudzēm. "Cīrulīšus" ir interesanti skatīties, jo tiek attēlots arī tas, kāda ir Latvija šobrīd. Arī noskaņa nav nomācoša, bet ir skumja un humoristiska.

Izrādes noskatīšanās lika man saprast pašai sevi, padomāt par savu attieksmi pret savu ģimeni, draugiem, arī ar sevi pašu. Saskatīju arī to, ka Zenta un viņas dzīves pieredze ir līdzīga kādam man tuvam cilvēkam, kuru šogad zaudēju, un tas man lika vēl vairāk saprast to, ka tā laika cilvēki savus bērnus un mazbērnus mīl tieši tāpat kā Zelma

izrādē - neskatoties uz neko. Daudzi no mums mūsdienās dzīvo dzīvi, domājot tikai par to, ko no tās gūs apkārtējie, bet ir jāsaprot tas, ka tā ir mūsu dzīve, kurai būtu jāattiecas galvenokārt uz mums pašiem. Cilvēkam ir jābūt spējīgam izdarīt pašam savas dzīves izvēles.

Atziņas pēc filmas „Homo Novus” noskatīšanās

Kopumā filmā „Homo Novus” attēlotā sabiedrība šķita simpātiska, pilnveidojot manu redzējumu par starpkaru perioda Latviju un tās iedzīvotājiem. Filma rosina pārdomāt par pieeju savam darbam un attiecībām, vai taupās tam galvenajam, nozīmīgajam mirklim kā Bicens (Vilis Daudziņš) ar savām dārgajām krāsām un valriekstu eļļu, vai vieglprātīgi kā Saultaurs (Andris Keišs) vai pilnā sparā neapstājoties kā pats Upenājs. Domāju, ka grāmatas izlasīšana mainītu manas domas par šo darbu, taču pagaidām filma, šķiet, vizuāli un scenogrāfiski izcila, taču saturiski nepilnīga, alkstot pēc psiholoģiski dziļākām tēlu attiecībām un personībām (Agris Ratniks 11.b1)

11.a klases gūtās atziņas

Vajag iet uz savu mērķi un nebaidīties no it nekādām grūtībām, tad tu to arī sasniegsi. Un nav svarīgi no kurienes tu esi, no laukiem vai pilsētas (Karīna)

Lai sasniegtu savus mērķus, nevajag baidīties, bet vajag nedaudz pariskēt (Paula).

Lai sasniegtu labākus rezultātus, ir jāiet cauri sāpēm un ciešanām (Mārtiņš)

Vienmēr vajag sekot saviem sapņiem un nepadoties, kaut vai izredzes nav lielas, taču nevajag veiksmei ļaut „sakāpt galvā”, jo tas var beigties likti (Leina).

Vienmēr tiekties pēc saviem mērķiem, lai vai kas stāv priekšā. Nekad nepadoties pie mazākās nelaimes un vienmēr turpināt sapņot (Alise).

Man ļoti patika filma, jo tā ne tikai bija interesanta, bet no tās varēja gūt mācību – vienmēr būt pateicīgam par to, kas tev ir (Reiners).

Nevajag novērtēt pārāk zemu jaunus māksliniekus (Santa).